

ỦY BAN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ (ITPC)

THỊ TRƯỜNG MYANMAR

Tháng 01/2019

THÔNG TIN THỊ TRƯỜNG

MỤC LỤC

TRỤ SỞ

Trung tâm Xúc tiến
Thương mại và Đầu tư
Thành phố Hồ Chí Minh
ĐC: 51 Đinh Tiên Hoàng,
Quận 1, Tp.HCM
92 Nguyễn Huệ,
Quận 1, Tp.HCM
Tel: (028) 3823 6738
Fax: (028) 3824 2391
Email: itpc@itpc.gov.vn
Website: www.itpc.gov.vn

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN

Số 10/GP - XBTT -
STTTT, ngày 14/9/2018
của Sở Thông tin Truyền
thông Tp.HCM

**05 TỔNG QUAN VỀ VĂN HÓA – XÃ HỘI –
CHÍNH TRỊ CỦA MYANMAR**

08 TỔNG QUAN VỀ THỊ TRƯỜNG MYANMAR

18 HỆ THỐNG LOGISTIC TẠI MYANMAR

**24 CÁC QUY ĐỊNH VỀ THỦ TỤC XUẤT NHẬP
KHẨU - HẢI QUAN CỦA MYANMAR**

**29 MÔI TRƯỜNG VÀ CHÍNH SÁCH THU HÚT
ĐẦU TƯ CỦA MYANMAR**

**38 QUAN HỆ THƯƠNG MẠI – ĐẦU TƯ GIỮA
VIỆT NAM – MYANMAR**

46 MỘT SỐ ĐỊA CHỈ CẦN THIẾT

Nội dung của báo cáo này dùng cho doanh nghiệp tham khảo, thông tin có thể thay đổi bởi các yếu tố khách quan của thị trường hoặc những thay đổi chính sách từ các cơ quan chức năng Myanmar và quốc tế.

Doanh nghiệp phải luôn luôn tiến hành thẩm định trước khi triển khai dự án kinh doanh hoặc các thoả thuận thương mại khác. Trung tâm xúc tiến Thương mại và Đầu tư có thể hỗ trợ cho doanh nghiệp trong một số hoạt động này.

Vui lòng truy cập website www.itpc.gov.vn/ exporters để tải bản đầy đủ.

Bản báo cáo có sử dụng thông tin và số liệu đã công bố của các tổ chức

BỘ CÔNG THƯƠNG

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

International
Trade
Centre

Và một số đối tác khác.
Xin chân thành cảm ơn.

THÔNG TIN THỊ TRƯỜNG

MYANMAR

TỔNG QUAN VỀ VĂN HÓA – XÃ HỘI – CHÍNH TRỊ CỦA MYANMAR

TỔNG QUAN

Thuộc khu vực Đông Nam Á, giáp biển Andaman và Vịnh Bengal, nằm giữa Bangladesh và Thái Lan. Myanmar có biên giới đất liền giáp với Bangladesh (271 km), Trung Quốc (2.129 km), Ấn Độ (1.468 km), Lào (238 km), Thái Lan (2.416 km)

Tổng diện tích: 676.578 km² (đất liền: 653.508 km²; biển: 23.070 km²).

Tài nguyên thiên nhiên: dầu mỏ, gỗ, thiếc, antimon, kẽm, đồng, vonfram, chì, than đá, đá cẩm thạch, đá vôi, đá quý, khí tự nhiên, thủy điện, đất canh tác.

Myanmar là nền kinh tế lớn thứ 7 của khối ASEAN. Khu vực dịch vụ lớn chiếm khoảng 46% GDP, trong đó ngành công nghiệp và nông nghiệp chiếm 28% và 26% GDP. Các ngành chính bao gồm chế biến nông sản, sản xuất, xây dựng và vận tải.

Trong năm tài chính 2016/17 (tháng 4/2016 đến tháng 3/2017), tăng trưởng GDP của Myanmar đã giảm xuống còn 6,4% từ mức 7,4% do phục hồi chậm trong ngành nông nghiệp sau trận lũ năm 2015 và làm chậm tiến trình thu hút đầu tư nước ngoài. Theo Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB), với việc giá cả hàng hóa toàn cầu và nhu cầu xuất khẩu tăng lên, kinh tế Myanmar dự kiến sẽ tăng trưởng 7,7% trong năm 2017/18 và 8% trong năm 2018-1919.

Myanmar là một nước giàu tài nguyên, đất đai phì nhiêu với tổng diện tích trồng trọt khoảng 23 triệu héc ta. Nông nghiệp chiếm 40% tổng giá trị xuất khẩu. Nền công nghiệp còn yếu kém và lạc hậu. Từ năm 1988, Myanmar tiến hành cải cách nền kinh tế từ hành chính bao cấp sang nền kinh tế thị trường, ban hành luật đầu tư nước ngoài, cho phép thành lập lại các doanh nghiệp tư nhân. Trong cải cách kinh tế, Myanmar đã thu được một số kết quả nhất định. Tăng trưởng GDP từ 1989 đến nay đã được cải thiện.

VĂN HÓA - XÃ HỘI

Dân số: 55.123.814 người; Tốc độ tăng dân số: 0,9% (ước tính năm 2017).

35,2% dân cư sống ở thành thị. Trong đó tại Yangon: 4,802 triệu; Mandalay 1,167 triệu; Nay Pyi Taw 1.03 million (2015). Tỷ lệ đô thị hóa là 2,29%.

Dân tộc: Burman (người Myanmar) 68%, Shan 9%, Karen 7%, Rakhine 4%, Hoa 3%, Ấn 2%, other 7%.

Ngôn ngữ: tiếng Myanmar (chính thức), tiếng Anh, tiếng Hoa.

Tiếng Myanmar là ngôn ngữ chính thức trên lãnh thổ Myanmar, mặc dù bên cạnh đó các ngôn ngữ của các nhóm dân tộc vẫn đang được sử dụng rộng rãi ở các khu vực định cư của họ. Doanh nhân tại Yangon và Mandalay nói tiếng Anh khá tốt, nhưng tiếng Anh không phải là ngôn ngữ được sử dụng rộng rãi ngoài các khu đô thị chính. Tiếng Trung Quốc được sử dụng nhiều tại Mandalay, Yangon, và trung tâm thương mại lớn gần biên giới Trung Quốc-Myanmar. Tiếng Thái Lan được sử dụng rộng rãi tại các trung tâm thương mại lớn ở biên giới Thái Lan-Myanmar.

Tôn giáo: Phật giáo 87,9%, Tin lành 6,2%, Hồi giáo 4,3%, Vật linh giáo 0,8%, Ấn Độ giáo 0,5%, các tôn giáo khác 0,2%, không theo tín ngưỡng 0,1%.

Cấu trúc tuổi: (ước tính năm 2017)

- 0-14 tuổi: 26,85% (nam 7.567.976/nữ 7.233.577)
- 15-24 tuổi: 17,75% (nam 4.917.290/nữ 4.865.264)
- 25-54 tuổi: 42,36% (nam 11.426.913/nữ 11.922.728)
- 55-64 tuổi: 7,52% (nam 1.930.253/nữ 2.213.263)
- 65 tuổi trở lên: 5,53% (nam 1.327.811/nữ 1.718.739)

Lực lượng lao động: 37,15 triệu, trong đó:

- Nông nghiệp: 70%
- Công nghiệp: 07%
- Dịch vụ: 23%

Tỷ lệ thất nghiệp: 5%

CHÍNH PHỦ

Tên gọi chính thức: Cộng hòa Liên bang Myanmar.

Myanmar theo thể chế Liên Bang với 7 bang (Ayeyarwady, Bago, Magway, Mandalay, Sagaing, Tanintharyi, Yangon) và 7 Khu hành chính tương đương bang (Chin, Kachin, Kayah, Kayin, Mon, Rakhine (Arakan), Shan)

Ngày độc lập: 04/01/1948 (giành độc lập từ Anh quốc).

Quốc kỳ:

Về chính trị

- Nguyên thủ quốc gia: tổng thống Win Myint (từ 30/3/2018).

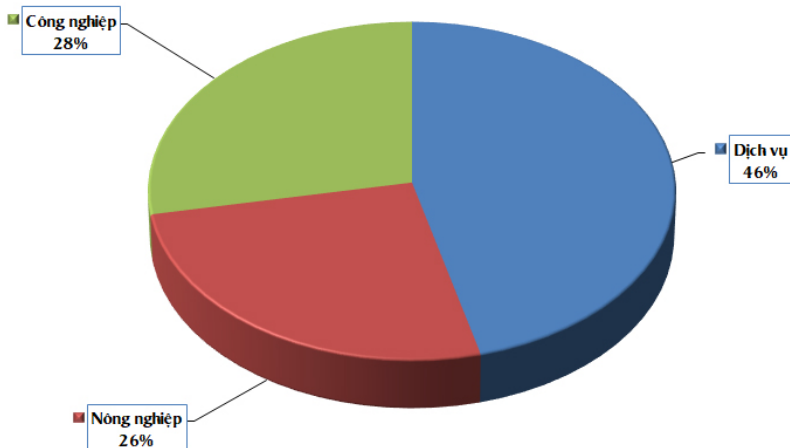
Myanmar, Burma hay Miến Điện - Tên nào để sử dụng?

Theo Bà Aung San Suu Kyi – Cố vấn Nhà nước Myanmar, giới doanh nhân, khách quốc tế có thể sử dụng cả hai tên gọi Myanmar hoặc Burma để nói về đất nước này (hoặc Miến Điện – đối với người Việt Nam trước đây hay sử dụng), vì hiến pháp không bắt buộc phải có tên. Tuy nhiên, bà cho biết chính phủ sẽ tiếp tục sử dụng tên gọi Myanmar là tên chính thức cho đất nước trong các mối quan hệ về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội.

TỔNG QUAN VỀ THỊ TRƯỜNG MYANMAR

Myanmar là nền kinh tế lớn thứ 7 của khối ASEAN. Khu vực dịch vụ lớn chiếm khoảng 46% GDP, trong đó ngành công nghiệp và nông nghiệp chiếm 28% và 26% GDP. Các ngành chính bao gồm chế biến nông sản, sản xuất, xây dựng và vận tải.

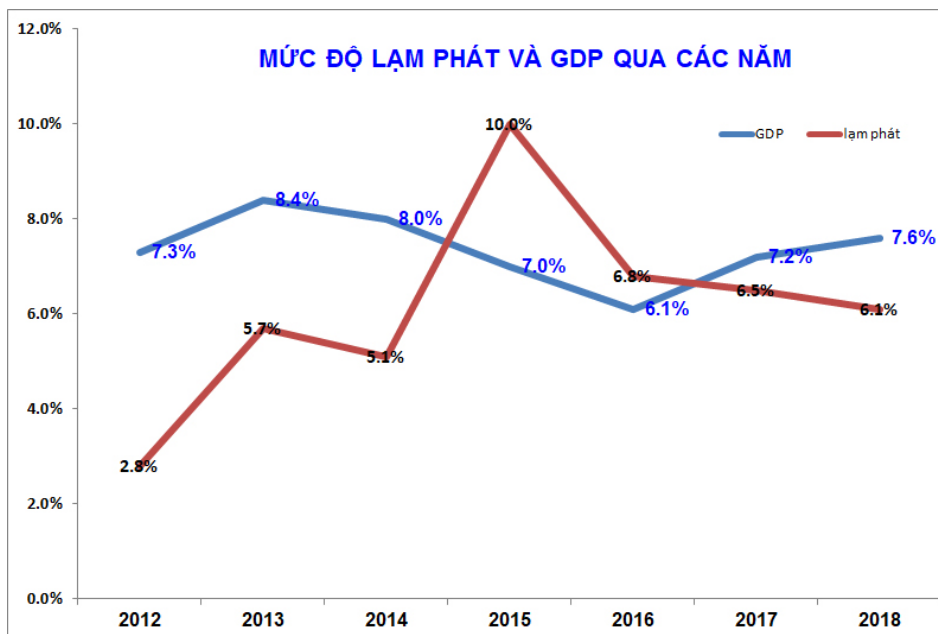
CƠ CẤU NỀN KINH TẾ MYANMAR

Trong năm tài chính 2016/17 (tháng 4/2016 đến tháng 3/2017), tăng trưởng GDP của Myanmar đã giảm xuống còn 6,1% từ mức 7,4% do phục hồi chậm trong ngành nông nghiệp sau trận lũ năm 2015 và làm chậm tiến trình thu hút đầu tư nước ngoài. Theo Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB), với việc giá cả hàng hóa toàn cầu và nhu cầu xuất khẩu tăng lên, kinh tế Myanmar dự kiến sẽ tăng trưởng 7,2% trong năm 2017/18 và 7,6% trong năm 2018-1919.

Hàng Việt có mặt tại hệ thống phân phối của Myanmar

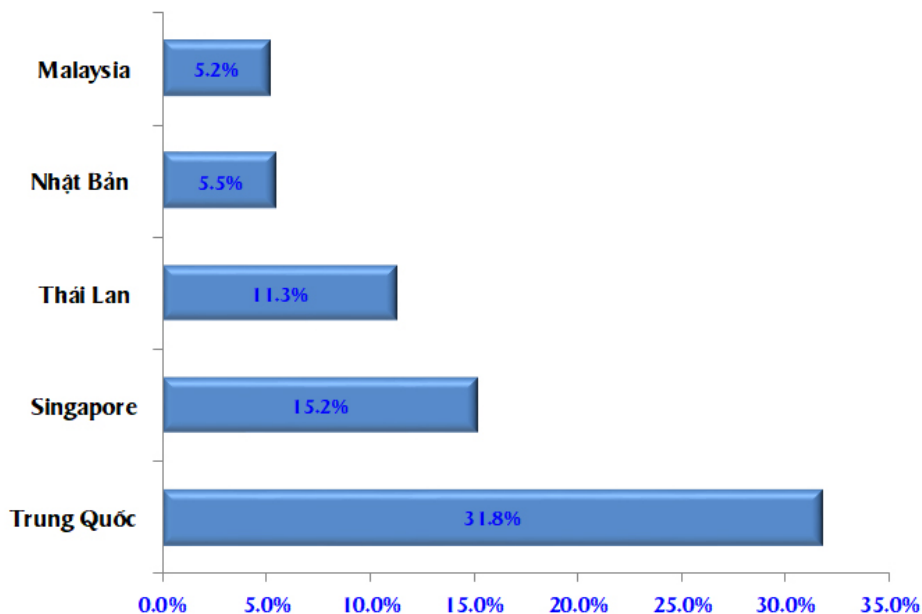

Vào tháng 7/2016, chính phủ Myanmar công bố chính sách kinh tế đầu tiên với 12 điểm chính, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phát triển một hệ thống định hướng thị trường ở Myanmar và hỗ trợ phát triển ngành nông nghiệp, công nghiệp và cơ sở hạ tầng. Chính sách cũng nhấn mạnh sự cần thiết phải tăng cường thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và cải thiện sự thuận lợi kinh doanh trong nước. Trước đó, các biện pháp cải cách quan trọng đã được đưa ra trong thời hạn 100 ngày của chính phủ mới.

Chính phủ Myanmar đã được bãi bỏ việc kiểm soát ngoại hối vào tháng 4/2012 như là một phần của quá trình tự do hoá liên tục của Myanmar. Theo đó, Ngân hàng Trung ương Myanmar (CBM) thông báo một tỷ lệ tham chiếu của đồng Kyat so với đô la Mỹ sau các cuộc đấu giá ngoại hối hàng ngày được tiến hành với các ngân hàng đại lý ủy quyền trong nước. Nó cũng cho phép FDI được thiết lập theo tỷ giá thị trường. Vào tháng 7/2013, Tổng thống Myanmar đã ký một đạo luật mới cho phép CBM hoạt động độc lập hơn và bớt phụ thuộc vào Bộ Tài chính. Cũng trong tháng đó, Luật Giao dịch Chứng khoán đã được thông qua, tạo thuận lợi cho việc thành lập một sàn giao dịch chứng khoán được đưa ra vào tháng 12/2015.

Năm 2014, CBM bắt đầu cấp giấy phép hoạt động cho chín ngân hàng nước ngoài. Mỗi ngân hàng nước ngoài được cấp phép được phép mở một chi nhánh và hạn chế cho các công ty nước ngoài vay vốn bằng ngoại tệ. Với bốn ngân hàng mới được chấp thuận vào năm 2016, đã nâng lên tổng cộng 13 ngân hàng nước ngoài đã được phép hoạt động trong nước. Lần đầu tiên trong 50 năm Myanmar cho phép đầu tư FDI trong lĩnh vực ngân hàng.

Thị trường nhập khẩu chính của Myanmar

Để nâng cấp cơ sở hạ tầng, chính phủ Myanmar đã tự do hóa lĩnh vực viễn thông và cho phép các nhà đầu tư nước ngoài tham gia đấu thầu vào các dự án viễn thông quốc gia. Vào năm 2014, hai giấy phép đã được cấp cho các nhà khai thác viễn thông quốc tế là Telenor của Na Uy và Ooredoo của Qatar với thời gian hoạt động là 15 năm. Việc mở cửa lĩnh vực viễn thông được coi là một bước quan trọng để cải cách kinh tế và nâng cấp cơ sở hạ tầng. Theo Ngân hàng Thế giới, tỷ lệ đăng ký điện thoại di động của Myanmar đã tăng từ 13% trong năm 2013 lên 76% vào năm 2015, phản ánh tiềm năng tăng trưởng khổng lồ của thị trường viễn thông ở nước này. Trong cùng năm đó, tỷ lệ đăng ký của Campuchia và Lào lần lượt là 133% và 53%.

Những cải cách và mở cửa của Myanmar đã thu hút sự chú ý của các công ty nước ngoài muốn chuyển các cơ sở sản xuất thâm dụng lao động của họ đến nước này. Sau khi áp dụng mức lương tối thiểu tạm thời hàng tháng là 65 đô la Mỹ (bao gồm cả làm thêm giờ và phụ cấp) cho công nhân trong khu công nghiệp, chính phủ đã công bố mức lương tối thiểu lần đầu tiên của cả nước là Kyat 3,600/ngày (8 giờ công) vào tháng 9/2015.

Từ khi Myanmar được kết nạp vào ASEAN (tháng 7/1997), quan hệ Myanmar với các nước ASEAN ngày càng được tăng cường và cải thiện. Myanmar tích cực tham gia các hoạt động của ASEAN, kiên trì bảo vệ nguyên tắc không can thiệp vào công việc nội

bộ và đồng thuận của ASEAN để bảo vệ lợi ích của mình. Hiện nay, Hoa Kỳ và EU điều chỉnh chính sách với Myanmar theo hướng mềm mỏng hơn, triển khai cả hai biện pháp là trừng phạt và tiếp cận nhằm đạt được cùng mục tiêu; Hoa Kỳ sẽ từng bước dỡ bỏ cấm vận và cải thiện quan hệ nếu Myanmar đáp ứng yêu cầu của nước này.

Kinh tế Myanmar là nền kinh tế nông nghiệp. Nông nghiệp, chăn nuôi gia súc, thủy sản, và lâm sản chiếm 60% GDP. Các loại hạt và đậu, gạo, gỗ, bắp và sản phẩm thủy sản là những mặt hàng xuất khẩu chiếm ưu thế của Myanmar. Công nghiệp năng lượng và khoáng sản cũng là ngành chiếm tỷ trọng đáng kể trong xuất khẩu hàng năm của đất nước này.

Ngành dịch vụ và sản xuất vẫn còn kém phát triển. Nền kinh tế phi chính thức chiếm tỷ trọng lớn (lớn hơn cả nền kinh tế chính thức) bao gồm từ các hoạt động buôn bán ngoại tệ, đến giáo dục, giao thương hàng hóa.

Thương mại biên giới hoạt động thường xuyên. Xuất khẩu lậu nhiều nhất là đá quý, ngọc, gỗ, và động vật sống. Mặc dù chính phủ Myanmar vào năm 2005 đã ra quy định hạn chế đối với thương mại biên giới, nhưng khối lượng thương mại qua biên giới vẫn cao, ước tính khoảng 25% khối lượng thương mại chính thức. Hàng nhập lậu phổ biến nhất là hàng tiêu dùng, thuốc men, xe cộ và các phụ tùng xe, điện tử, phân bón và nhiên liệu diesel. Các đối tác thương mại lớn của Myanmar là theo biểu đồ.

GDP của Myanmar được dự báo sẽ tăng 7,7% trong năm 2017/18 và 8% trong năm 2018/19 do giá cả hàng hóa toàn cầu được cải thiện và nhu cầu của các đối tác thương mại mạnh mẽ hơn.

Một luật đầu tư mới thay thế Luật Đầu tư nước ngoài năm 2012 và Luật Đầu tư năm 2013 có hiệu lực vào tháng 4/2017 đã làm cân bằng sân chơi giữa các nhà đầu tư trong và ngoài nước. Tổng vốn FDI vào Myanmar đã đạt 62,6 tỷ đô la Mỹ vào tháng 7/2017 với Trung Quốc đại lục, Singapore và Hồng Kông là những nhà đầu tư chính.

Myanmar tham gia hiệp định Khu vực Thương mại Tự do Trung Quốc - ASEAN (CAFTA). Hiệp định này ký kết thỏa thuận tránh đánh thuế hai lần với Vương quốc Anh, Singapore, Malaysia, Thái Lan, Ấn Độ, Lào, Việt Nam và Hàn Quốc và ký một thỏa thuận bảo vệ đầu tư (IPA) với Hồng Kông. Xuất khẩu của Myanmar tăng 6,9% lên 11,9 tỷ USD trong năm tài chính 2016/2017, trong đó nhập khẩu tăng 3,7% lên 17,2 tỷ USD.. Trong bảy tháng đầu năm 2017, Myanmar nhập khẩu từ Hồng Kông tăng 55,8% so với cùng kỳ năm ngoái lên 179 triệu USD.

TẬP QUÁN, VĂN HÓA KINH DOANH

Người dân Myanmar chủ yếu theo đạo Phật, hiền lành, thật thà, chất phác. Doanh nhân Myanmar thường có thói quen là gặp gỡ nhau, trực tiếp trao đổi, tiếp xúc, bàn bạc thảo luận trước khi ký kết hợp đồng kinh tế; thông thường nếu chỉ liên hệ qua điện thoại, fax và internet thì rất khó thành công. Quá trình thương thảo hợp đồng kinh tế, chờ đợi xin giấy phép xuất - nhập khẩu diễn ra rất lâu, có những lúc kéo dài đến mấy tháng.

Doanh nhân Myanmar cũng có thói quen là viếng thăm trụ sở, nơi làm việc của nhau, thăm nhà máy sản xuất chế biến sản phẩm, xem xét quy trình công nghệ, đội ngũ công nhân viên chức; sau đó họ sẽ đàm phán, thương thảo, quyết định ký kết hợp đồng kinh tế. Doanh nhân Myanmar thường yêu cầu đối tác nhập khẩu “đặt cọc” bằng tiền mặt khoảng 10% tổng giá trị hợp đồng kinh tế.

Người Myanmar thân thiện, đặc biệt đối với du khách. Tuy nhiên, không nên thể hiện tình cảm một cách thái quá tại nơi công cộng.

Văn hoá Myanmar có rất nhiều nghi thức liên quan đến tín ngưỡng Phật giáo. Như tại tất cả các quốc gia Phật giáo khác, bộ phận trên đầu được coi là phần thiêng liêng nhất của cơ thể, còn bàn chân được xem là dơ bẩn và xấu xí. Vì lý do đó mà không bao giờ được chạm vào đầu của bất kỳ ai. Ngay cả việc buộc tóc của một đứa trẻ sẽ được xem như là một sự xúc phạm nghiêm trọng. Hoặc việc công một đứa trẻ trên vai bị coi là cấm kỵ.

Tại Myanmar không được dùng chân để đưa về phía người khác hoặc chạm chân vào chân của người khác cũng là điều cấm kỵ. Trong giao tiếp không được hướng mũi chân vào những người đối diện hoặc vào người lớn tuổi; không được gác hai chân lên bàn, ghế. Ngoài ra, chỉ tay vào hình ảnh của Đức Phật được coi là cử chỉ báng bổ tín ngưỡng.

Giày dép, dù, luôn được bỏ bên ngoài trước khi vào nhà, tu viện và chùa. Sẽ có những vị trí để lại giày dép của bạn. trang phụ khi vào chùa, tu viện phải gọn gàng, kín đáo. Không đội mũ. Áo sơ-mi ngắn tay, quần ngắn, váy ngắn bị xem là trang phục không phù hợp (với người nước ngoài có thể được miễn cưỡng chấp nhận).

Cũng vì lý do người Myanmar có quan điểm khác nhau về phần trên và phần dưới của cơ thể, phần trên được coi là linh thiêng trong khi phần dưới được xem là kém hơn phần trên, thậm chí bị coi là dơ bẩn, nên không bao giờ trộn những vật dụng bạn sử dụng cho phần trên với những vật dụng sử dụng cho phần dưới. Ví dụ, không nên để khăn lau đầu với khăn lau chân (người Myanmar sử dụng khăn riêng để làm khô tóc và một khăn riêng để lau chân, tương tự như sử dụng thau rửa sạch).

Ở Myanmar sử dụng nước để uống để rửa chân là một sự xúc phạm nghiêm trọng. Phụ nữ thậm chí bị cấm ngồi trên các phần cao hơn như mũi của một chiếc thuyền, trong xe buýt nếu khi đó các nhà sư hoặc nữ tu và nam giới đang ngồi ở vị trí thấp hơn.

Không bao giờ rửa chân trong thau bạn đã dùng để rửa tay và mặt.

Không bao giờ đặt chân lên hoặc ngồi lên gối dùng gối đầu

Không bao giờ được chạm vào tóc, đầu hoặc má của một người, ngay cả khi bạn coi đó là một cử chỉ thân thiện. Người Myanmar sẽ không coi nó thân thiện, và sẽ nghĩ bạn thô lỗ.

Đừng hướng chân vào hình tượng của Đức Phật, người cao tuổi hoặc bất cứ nơi thiêng liêng nào. Tốt hơn là đừng để chân của bạn chỉ vào bất cứ ai cả.

Không dùng chân để chỉ bất cứ cái gì. Hành động hất cằm cũng bị coi là rất thô lỗ.

Một số người dân Myanmar vẫn giữ tập tục giành một khoảng thời gian trong ngày cho việc uống trà.

Những việc nên làm và không nên làm tại Myanmar

➤ Nên làm:

- Khi đi ngang qua trước một người cao tuổi, bạn hạ thấp đầu bạn một chút để tỏ ra tôn trọng;
- Đặt giày dép của bạn khi bạn vào các tòa nhà tôn giáo như các ngôi chùa và các tu viện;
- Hãy tôn trọng các nhà sư mặc dù bạn không phải là Phật tử;
- Khi bạn sẽ ngáp hoặc ho, nên quay mặt sang một hướng khác không có người;
- Khi bạn lỡ làm phiền ai đó, hãy nói "gadows" hai lần, như một cử chỉ yêu cầu bỏ qua cho bạn;
- Cố gắng kìm nén sự tức giận của bạn đối với một người trẻ hơn;
- Hãy thừa nhận những gì bạn không biết;
- Nói lời chào chân thành;
- Hãy tôn trọng những người cao niên hoặc có cấp bậc lớn hơn (đặc biệt đối với giới quân đội);
- Hãy tỏ ra biết ơn lòng nhân từ của người khác;
- Luôn mỉm cười nồng nhiệt;
- Kết bạn với hàng xóm;
- Để những người trẻ hơn ở bên an toàn (VD phía trong lề đường) khi cùng bộ với nhau;
- Cảnh trọng khi bạn đề cập về những điều không may mắn;
- Nếu bạn sắp nói về hoặc đề xuất những rủi ro có thể xảy ra, bạn nên bắt đầu các câu bằng câu " Please may it not happen here.";
- Nếu bạn sắp nói về hoặc đề nghị điều đáng xấu hổ, bạn nên xin phép trước những người khác

➤ Không nên làm:

- Không nhỏ nước bọt, nước bã trà trước mặt người cao tuổi, người có địa vị hơn mình;
- Không bước ngang qua chỗ những người cao tuổi đang ngồi;
- Không chỉ trích hoặc nói xấu một ai đó trước mặt những người lạ;
- Không can thiệp vào các vấn đề gia đình của người khác;
- Đừng cố gắng để mượn bất cứ thứ gì từ khách của mình;

- Đừng tự ngợi khen ngợi tài năng hay trí tuệ của bạn;
- Không đưa bất cứ vật gì cho người lớn tuổi chỉ bằng một tay;
- Không hỏi hỏi thu nhập của người khác;
- Không hỏi thẳng tuổi của một phụ nữ;
- Không tự ý vào nhà riêng của người khác;
- Đừng nhìn vào những gì người khác đang đọc;
- Không đi bên cạnh với giáo viên, hãy đi sau họ;
- Đừng chấp nhận những gì bạn không xứng đáng được hưởng.

Chào hỏi tại Myanmar

Lời chào truyền thống của Myanmar là “Mingalaba”, và được dịch là “sự may mắn cho bạn”. Tuy nhiên, trong trào lưu hội nhập và du nhập một số văn hóa phương tây là dùng các câu nói “Chào buổi sáng/trưa/chiều”. Lời chào như “Bạn đã ăn chưa/Htamin sa pi bi la?” hoặc “Bạn thế nào?/ Nei kaung la?” vẫn còn phổ biến. “Hello” cũng là một lời chào phổ biến hiện nay, và được dùng để trả lời điện thoại.

Ngôn ngữ Myanmar rất sự phân hóa theo lứa tuổi, phản ánh qua tuổi tác, thâm niên và sự tôn trọng. Việc sử dụng các danh từ mang tính trân trọng danh dự trước tên riêng mỗi cá nhân là tiêu chuẩn cần thiết, và sẽ được xem là thô lỗ để gọi một người nào đó chỉ bằng tên của họ (trừ những người thật sự quen biết nhau). Nam giới trẻ tuổi được gọi là Maung hay Ko (anh em ruột), và những người đàn ông lớn tuổi hay cao tuổi hơn là U (chú bác). Tương tự như vậy, phụ nữ trẻ được gọi là Ma (chị em gái), và phụ nữ cao tuổi hoặc cao hơn như Daw (dì cô), bất kể tình trạng hôn nhân của họ. Người cao tuổi được nói chuyện một cách tôn trọng hơn và có một danh xưng đặc biệt để nói với các nhà sư.

Nên cất lời chào đi kèm với một nụ cười, đây là một tiêu chuẩn văn hoá thông thường được chấp nhận tại Myanmar. Các hành động tiếp xúc trực tiếp như bắt tay, ôm hôn ... không được phổ biến tại Myanmar và không khuyến dùng (tất nhiên trong giao tiếp làm ăn vẫn có thể sử dụng). bạn có thể gật đầu nhẹ cũng là cách phổ biến để chào người khác. Ở Myanmar tuyệt đối không được chạm vào đầu của người khác hoặc chạm vào bất cứ vị trí nào của người khác giới. Người Myanmar không chào hỏi bằng cách chấp tay trước ngực (như Thái Lan, Lào, Campuchia, Ấn Độ ...)

- **“Gadaw”**: là một động từ trong tiếng Myanmar để chỉ một truyền thống Myanmar, trong đó một người tư cách xã hội thấp hơn luôn tỏ ra tôn kính người có vị thế cao

hơn (bao gồm cả các nhà sư, người già, thầy/cô giáo và đức Phật) bằng cách quy trước mặt những người này và lạy trả ơn. Điều này thường được học sinh thể hiện với giáo viên hoặc con cái, cháu chắt thể hiện với các bậc cao niên (cha mẹ, bác dì, chú bác và ông bà) để bày tỏ lòng biết ơn và lòng tôn kính cũng như xin tha thứ. Hành động này thường được thực hiện vào ngày đầu năm mới và các lễ của đạo Phật.

Văn hóa nơi công cộng

Những cặp tình nhân thường khoác tay đi song song với nhau, tuy nhiên không được thể hiện tình cảm một cách thái quá. Tuy nhiên, khi đã lập gia đình thì cặp vợ chồng hiếm khi nắm tay nhau đi ra đường. Ở một số vùng, người phụ nữ còn phải đi sau chồng một bước chân.

Đàn ông không bao giờ được chạm vào người phụ nữ, thậm chí bắt tay. Tương tự như vậy, phụ nữ cũng không bao giờ được chạm vào các nhà sư Phật giáo. Nếu một phụ nữ dâng vật phẩm cho nhà sư, họ sẽ phải đặt nó xuống để nhà sư có thể tự lấy, chứ không được trao trực tiếp.

Luôn luôn đi theo chiều kim đồng hồ tại các di tích Phật giáo. Không đi/đứng trước người đang cầu nguyện. Không chụp ảnh trong lúc cầu nguyện hoặc buổi thiền định. Không sử dụng đèn flash. Chụp ảnh các pho tượng hoặc hình ảnh Phật giáo được xem là hành động bất kính.

Luôn luôn nhận quà và trao quà bằng cả hai tay. Tương tự khi trao hoặc nhận danh thiếp. Người Myanmar không bao giờ mở gói quà ngay sau khi được tặng mà chỉ đặt sang một bên. Việc mở quà ngay sau khi được tặng bị xem là thô lỗ và tham lam.

Văn hóa ẩm thực

Khi ăn, người cao tuổi được ăn trước tiên. Không được ho, hắt hơi hoặc xì mũi khi ăn. Che miệng bằng tay khi dùng tăm xỉa răng. Vị trí ở đầu bàn dành riêng cho người lớn tuổi nhất. Với sự tôn trọng, người lớn tuổi nhất luôn được phục vụ trước tiên, sau đó mới đến người khác. Thậm chí ngay cả khi các bậc trưởng lão trong nhà vắng mặt, miếng thức ăn đầu tiên được xới và gạt sang một bên như là một hành động tôn trọng họ.

Bàn ăn ở Myanmar tròn và thấp. Các thành viên gia đình ngồi trên thảm xung quanh bàn ăn. Tất cả các món sẽ được dọn lên bàn và người ăn tự lấy cho mình. Đồ dùng có nhiều loại, nhiều kiểu tương thích với từng loại thực phẩm khác nhau. Người Myanmar dùng nhiều gia vị, nước chấm.

Trong bữa ăn không nói chuyện nhiều. nên tập trung ăn uống, trao đổi ngắn gọn. Ai dùng xong có thể rời bàn ăn trước mà không cần phải chờ đợi.

Vẫn còn một số người Myanmar dùng tay bốc thức ăn. Họ sử dụng cả năm ngón tay để bốc. Ngoài ra, có thể dùng đũa (phổ biến), thìa, nĩa ... Không phục vụ nước uống trong bữa ăn của người Myanmar. Sau bữa có thể dùng nước dừa, trà...

Văn hóa trang phục

Trang phục truyền thống cho những dịp chính thức, và cũng là trang phục được sử dụng thường xuyên nhất của nam giới là một chiếc áo không có cổ và longyi (một dạng váy quần như sarong). Đôi khi các doanh nhân cũng mặc áo sơ mi kiểu phương Tây kết hợp với longyi, hoặc mặc hoàn toàn theo phong cách tây phương với quần áo vest. Nữ doanh nhân cũng mặc longyi, đi kèm với áo khoác.

Đối với thương nhân nước ngoài, nên mặc trang phục thông thường (áo sơ mi, quần tây ...), có thể thêm áo vest cho những sự kiện trang trọng. Nên nhớ khí hậu ở Myanmar là nóng ẩm nên cần lựa chọn trang phục thoáng mát và thích hợp.

Một lưu ý quan trọng đối với tất cả phụ nữ là không nên mặc quần áo quá hở hang. Váy nên cao ngang đầu gối hoặc thấp hơn, áo không được hở vai.

Trong văn phòng làm việc, bạn có thể mang giày vào phòng.

HỆ THỐNG LOGISTIC TẠI MYANMAR

CÁC VẤN ĐỀ CẦN CHÚ Ý KHI ĐI LẠI

Hiện nay do mối quan hệ ngoại giao, gắn bó hỗ trợ nhau lâu đời nên người dân Myanmar rất có cảm tình đối với công dân Việt Nam, doanh nghiệp Việt Nam không gặp khó khăn trong thái độ hay cung cách làm việc với đối tác Myanmar. Các phương tiện đi lại chủ yếu của doanh nghiệp Việt Nam là bằng taxi với chi phí rẻ và hợp lý. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý, công dân Việt Nam di chuyển trong nước Myanmar nên tránh các khu vực cô lập bởi lực lượng an ninh.

VẬN CHUYỂN

Từ Myanmar có thể dễ dàng tiếp cận bằng đường hàng không đến các thành phố trung tâm trong khu vực như Bangkok, Bắc Kinh, Doha, Dubai, Hà Nội, Tp Hồ Chí Minh, Hong Kong, Kuala Lumpur, Kunming, Seoul, Singapore, Taipei, Tokyo...

Air Asia, Air Bagan, Air China, Air Mandalay, Bangkok Airways, China Southern Airlines, Hong Kong Express, Malaysia Airlines, Myanmar Airways International (MAI), Silk Air (một công ty con của Singapore Air), và Thai Airways đang khai thác hoạt động tại sân bay quốc tế Yagon Mingaladon. China Eastern Airlines bay đến Côn Minh từ Mandalay hai lần một tuần. Air Mandalay trước đó đã có đường bay tới Chiang Mai, Thái Lan từ sân bay quốc tế Mandalay, nhưng nay đã tạm ngưng các chuyến bay. Có các chuyến bay trực tiếp từ Rangoon tới Bangkok, Kuala Lumpur, Singapore. Đôi khi, cũng có các chuyến bay đến Bắc Kinh, Chiang Mai, Quảng Châu, Hồng Kông, Côn Minh, và Seoul.

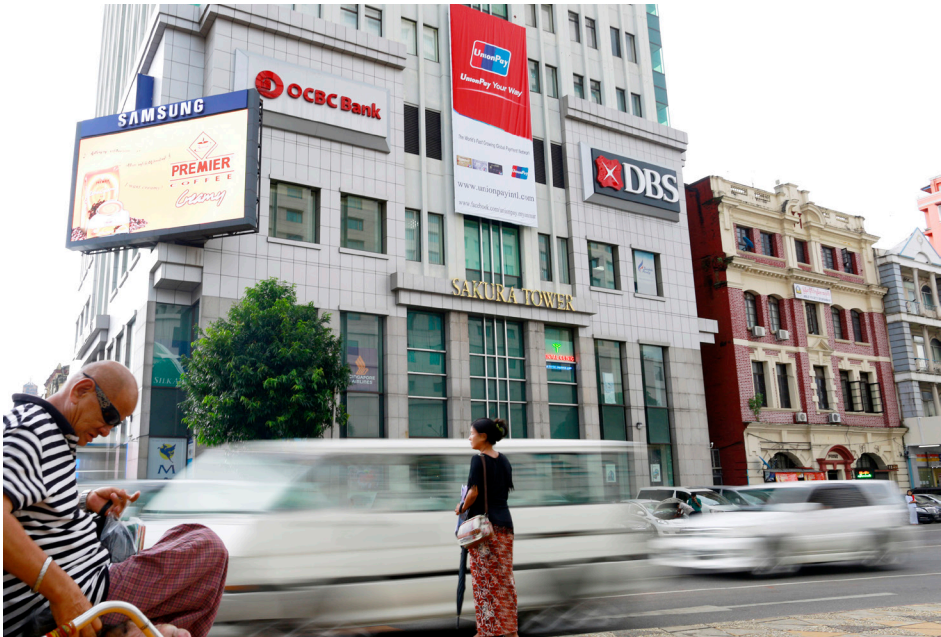
Liên doanh vận chuyển Mandalay Air, Yangon Airways và Air Bagan, và Myanmar Airways cung cấp dịch vụ hàng không nội địa Myanmar.

Hiện nay, Vietnam Airline và Vietjet Air đã có các có đường bay từ Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh đến Yangon trong tất cả các ngày trong tuần, trong đó, một số chuyến phải quá cảnh tại Thái Lan.

Du lịch bằng đường bộ ở Myanmar có thể nguy hiểm vì các con đường bên ngoài khu vực thành thị thường hẹp và trong tình trạng hư hỏng nhiều, đặc biệt là trong mùa mưa từ tháng 5-10. Không nên đi du lịch khi trời tối. Cần phải có sự cho phép của chính phủ để người nước ngoài đi lại bằng đường bộ ở khu vực biên giới. Du lịch đường sắt, mặc dù có sẵn, nhưng không được quan tâm do dịch vụ chậm và kém phát triển.

CÁC PHƯƠNG THỨC THANH TOÁN

Các nhà xuất khẩu và nhập khẩu Myanmar chuyển tiền vào và ra nước ngoài thông tin dụng (L/C) hoặc chuyển khoản bằng điện chuyển tiền (TT) bằng các tài khoản ngoại tệ tại bất kỳ ngân hàng địa phương nào có giấy phép kinh doanh dịch vụ ngân hàng quốc tế tại Myanmar. Kể từ tháng 8/2012, các ngân hàng nhà nước và tư nhân ở Myanmar đã bắt đầu cung cấp thư tín dụng (L/C) để hỗ trợ các hoạt động thương mại quốc tế. Các ngân hàng quốc doanh thường yêu cầu người nhập khẩu thanh toán đầy đủ khoản tiền gửi trước khi ban hành L/C, trong khi đó các ngân hàng tư nhân yêu cầu một khoản tiền gửi bằng tỷ lệ phần trăm nhỏ hơn. L/C của ngân hàng tư nhân thường được các nhà nhập khẩu Myanmar ưa thích vì thủ tục và quá trình chuyển tiền được xử lý nhanh hơn và yêu cầu ít thông tin chi tiết hơn so với các ngân hàng nhà

nước. Hiện tại, đa số các ngân hàng tại Myanmar được phép phát hành L/C và vận hành các tài khoản ngoại tệ. Điện chuyển tiền (Telegraphic Transfer - TT) là phương thức thanh toán phổ biến cho các nhà xuất khẩu. Thông qua TT, họ quản lý thanh toán thông qua một ngân hàng ở Singapore kết nối với các ngân hàng ở Myanmar để chuyển tiền lại.

Từ 4/2010, triển khai nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ Việt Nam giao, BIDV đã chính thức thành lập Văn phòng đại diện (VPĐD) tại Myanmar và đầu mối thành lập Hiệp hội các nhà đầu tư Việt Nam sang Myanmar (AVIM) với vai trò là Chủ tịch Hiệp

hội. Qua gần 6 năm hoạt động, VPĐD BIDV tại Myanmar và AVIM đã có những đóng góp tích cực, quan trọng thúc đẩy hợp tác kinh tế, đầu tư, thương mại và du lịch giữa hai nước. Đồng thời đã tư vấn, chia sẻ với Chính phủ Myanmar các kinh nghiệm trong cải cách, mở cửa kinh tế.

Với vai trò Chủ tịch Hiệp hội các Nhà đầu tư Việt Nam sang Myanmar (AVIM), được sự chỉ đạo của Chính phủ, các Bộ ngành 2 nước, thời gian qua, BIDV cũng không ngừng hỗ trợ, thúc đẩy các chương trình xúc tiến thương mại, đầu tư của doanh nghiệp hai nước. Đây chính là bước chuẩn bị tốt để thiết lập một nền khách hàng Việt Nam và Myanmar ổn định cho hoạt động kinh doanh của BIDV tại Myanmar. Đến nay, BIDV là ngân hàng quan hệ với hầu hết các doanh nghiệp Việt nam đang đầu tư hoặc có quan tâm tới thị trường Myanmar. BIDV cũng đã chủ động thiết lập các kênh trao đổi thông tin thường xuyên với Chính phủ, các Bộ, Ngành và các Định chế Tài chính tại Myanmar (như MFTB, MICB thuộc khối NHTM Nhà nước; SMIDB, KBZ thuộc khối NHTM tư nhân...).

Tháng 1/2016, Ngân hàng Trung ương Myanmar (CBM) tiếp tục mời một số ngân hàng nước ngoài tham gia đợt cấp phép mở chi nhánh tại Myanmar (lần 2). Ngày 08/01/2016, BIDV nộp “Hồ sơ bày tỏ quan tâm”. Ngày 11/01/2016, CBM thông báo lựa chọn BIDV vào danh sách các ngân hàng được nộp “Hồ sơ Đăng ký cấp phép” tại vòng tiếp theo để CBM xét duyệt. Trên cơ sở đó, ngày 08/02/2016, BIDV đã nộp “Hồ sơ Đăng ký cấp phép” tới CBM.

Việc lựa chọn Ngân hàng nước ngoài được phép mở chi nhánh tại Myanmar được Chính phủ Myanmar thực hiện thông qua 01 đơn vị tư vấn quốc tế, được tiến hành khách quan, công khai minh bạch, dựa trên các tiêu chí rất cụ thể về qui mô hoạt động, năng lực tài chính, quản trị rủi ro theo thông lệ quốc tế, năng lực kinh nghiệm, hoạt động và quản lý các ngân hàng, công ty con ở nước ngoài, kinh nghiệm và các hoạt động đã có tại Myanmar, khả năng đóng góp cho nền kinh tế Myanmar hiện tại và trong tương lai....

Ngày 4/3/2016, hội đồng cấp phép thành lập chi nhánh Ngân hàng nước ngoài tại Myanmar đã chính thức công bố, BIDV được lựa chọn cấp phép sơ bộ thành lập Chi nhánh tại Myanmar. Việc BIDV được lựa chọn lần này chứng tỏ vị thế, năng lực, uy tín của BIDV đã được Chính phủ Myanmar ghi nhận và đánh giá cao.

Theo nội dung thông báo, trong vòng 12 tháng kể từ ngày được cấp phép sơ bộ, BIDV sẽ hoàn tất mọi thủ tục và điều kiện để khai trương hoạt động chi nhánh theo qui định của Ngân hàng trung ương Myanmar. BIDV khẳng định và cam kết sẽ đáp ứng đầy đủ các điều kiện được đính kèm với chấp thuận sơ bộ để được cấp giấy phép chính thức. Theo kế hoạch, chi nhánh BIDV tại Myanmar sẽ chính thức khai trương đi vào hoạt động trong năm 2016. Trụ sở chi nhánh đặt tại Trung tâm thương mại hàng đầu Myanmar hiện nay- Trung tâm phức hợp HAGL-Yangon.

HỆ THỐNG PHÂN PHỐI VÀ KÊNH BÁN HÀNG

Ở giai đoạn đầu thâm nhập thị trường đặc biệt là đối với tình hình kinh tế chính trị của Myanmar nói chung và tình hình thị trường nói riêng, doanh nghiệp Việt Nam nên tìm kiếm một đối tác sở tại để tận dụng trong việc sử dụng các thông tin thị trường, kênh phân phối sẵn có và xử lý các thủ tục hành chính nếu có.

Mạng lưới phân phối tại Myanmar phân tán và nhỏ lẻ. Đặc biệt tiềm ẩn nhiều nguy cơ rủi ro tại các khu vực nông thôn, xa thành thị. Tuy nhiên với sự tham gia của các dịch vụ logistics tổng hợp và chuyên ngành từ nước ngoài, hệ thống phân phối dần được hoàn thiện và trở nên đáng tin cậy hơn trong những năm gần đây. Thị trường bán lẻ đa số bao gồm các doanh nghiệp vừa và nhỏ, không có nhiều tập đoàn phân phối lớn của Myanmar tham gia.

Các sản phẩm nhập khẩu được đánh giá cao hơn nhiều so với các sản phẩm sản xuất trong nước, đó cũng là do là cảm giác có phần định kiến từ các sản phẩm chất lượng kém do các doanh nghiệp nhà nước sản xuất trong thời chế độ quân sự. Hơn nữa, các doanh nghiệp nhỏ và vừa của Myanmar nói chung có các tiêu chuẩn dịch vụ khách hàng thấp, quản lý chuỗi cung ứng kém và không mang tính chuyên nghiệp. Sản phẩm từ Hoa Kỳ, Nhật Bản được đánh giá cao, nhưng khó tiếp cận. Hàng hóa từ Trung Quốc, Thái Lan, Malaysia và gần đây là Việt Nam đang dần được chấp nhận và trở nên phổ biến.

Yangon là trung tâm phân phối chính cho hàng hoá nhập khẩu bằng đường biển và hàng không vào Myanmar. Mandalay là trung tâm phân phối cho vùng cao nguyên miền Trung Myanmar, đặc biệt là đối với hàng hoá nhập khẩu bằng đường bộ từ Trung Quốc và Thái Lan.

Cảng biển quốc tế Yangon xử lý khoảng 90% hàng nhập khẩu và xuất khẩu của Myanmar và có 3 kho chứa hàng hải nội địa (ICD) có tổng công suất hơn 15.000 TEU. Ngày nay, vận tải hàng hải của cảng Yangon đã tăng lên hơn 24 triệu tấn mỗi năm. Ngoài ra ICD 4 và 5 đang được xây dựng.

Các hãng giao nhận quốc tế bao gồm FedEx, UPS và DHL có nhiều dịch vụ khác nhau ở Myanmar. Việc kết nối thông thường với các nước Đông Nam Á, Châu Á đang được cải thiện đáng kể mỗi năm nhờ sự đầu tư từ các tập đoàn này.

ITPC tổ chức cho doanh nghiệp Việt Nam tham gia khảo sát thị trường Myanmar

Các doanh nghiệp Việt Nam khi đầu tư làm ăn tại Myanmar nên sử dụng dịch vụ tư vấn với các nhà cung cấp dịch vụ chuyên nghiệp có trụ sở tại địa phương, bao gồm các công ty luật để tiến hành nghiên cứu đầy đủ về các đại lý tiềm năng hoặc các nhà phân phối.

Luật Myanmar không bắt buộc các doanh nghiệp nước ngoài phải bán hàng thông qua các nhà phân phối địa phương khi giao thương với khu vực tư nhân. Tuy nhiên, để bán hàng hóa cho chính phủ thì các doanh nghiệp nước ngoài phải ký hợp đồng và đăng ký thông một đại lý địa phương.

Các nhà xuất khẩu vào Myanmar thường thông qua một đối tác tại địa phương nhằm tìm kiếm thuận lợi cũng như có được những cơ hội và phát triển mới trong lĩnh vực hoạt động của mình. Các đại lý, các nhà phân phối và các đối tác liên doanh tại Myanmar có thể đóng góp đáng kể vào sự thành công của một công ty nước ngoài bằng cách đưa ra kiến thức về thị trường, kinh nghiệm cũng như các mối quan hệ quan trọng trong xã hội và các nguồn lực khác. Lựa chọn một nhà phân phối là một quyết định chiến lược quan trọng nếu một công ty có ý định kinh doanh lâu dài. Khi thiết lập một hợp đồng với một nhà phân phối hay đối tác liên doanh, các công ty nước ngoài nên tìm tư vấn pháp lý để soạn thảo một hợp đồng phân phối sao cho phù hợp với các quy định của địa phương và thực tiễn của thị trường.

Luật Myanmar quy định rất kỹ và chặt chẽ các thỏa thuận giữa các pháp nhân và chủ thể, chẳng hạn như quyền và nghĩa vụ của các bên, các yêu cầu cụ thể để đơn phương

chấm dứt hợp đồng, điều kiện để các doanh nghiệp ủy quyền cho đại lý để thực hiện các thỏa thuận, quyền của đại lý để nhận được một khoản bồi thường (tách biệt với hoa hồng) khi chấm dứt hợp đồng đại lý...

Các doanh nghiệp Việt Nam thường thanh toán qua các Ngân hàng United Overseas Bank (UOB) và Ngân hàng HSBC tại Singapore hoặc chi nhánh của hai ngân hàng này tại thành phố Hồ Chí Minh. Trong năm 2016, ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển VN (BIDV) chính thức nhận được giấy phép thành lập chi nhánh tại Myanmar. Chi nhánh BIDV Yangon có vốn cấp 85 triệu USD, đặt kế hoạch sau 3 năm sẽ đạt tổng tài sản tối thiểu 300 triệu USD, hoạt động có lãi và thuộc Top 5 ngân hàng nước ngoài hoạt động có hiệu nhất tại Myanmar. Các doanh nghiệp Myanmar thường thanh toán qua các Ngân hàng ở Yangon, Myanmar. Có 3 ngân hàng thương mại nhà nước là:

- Ngân hàng Ngoại thương Myanmar (Myanma Foreign Trade Bank – MFTB)
- Ngân hàng Thương mại và Đầu tư Myanmar (Myanma Investment and Commercial Bank – MICB)
- Ngân hàng Kinh tế Myanmar (Myanma Economic Bank – MEB), hướng dẫn, quản lý các giao dịch ngoại thương của Liên bang Myanmar. MEB mở các Văn phòng Chi nhánh tại các điểm thông quan trao đổi thương mại hàng hóa bằng đường bộ với các nước láng giềng.

Ba ngân hàng trên của Myanmar đều có quan hệ hợp tác kinh doanh, trao đổi nghiệp vụ với các ngân hàng United Overseas Bank (UOB) và Ngân hàng HSBC tại Singapore.

Các doanh nghiệp Việt Nam khi đi tìm các đối tác cần phải thẩm định tư cách pháp nhân, quyền được xuất khẩu – nhập khẩu hàng hóa của đối tác. Các thông tin tham khảo về doanh nghiệp đối tác, doanh nghiệp Việt Nam cần tham khảo thêm ý kiến đánh giá từ Đại Sứ quán và Thương vụ Việt Nam tại Myanmar.

CHÍNH SÁCH GIÁ

Thị trường rất nhạy cảm với giá cả; tuy nhiên, với sự tăng trưởng nhanh về thu nhập của người tiêu dùng Myanmar, việc giá cả gia tăng là điều dễ nhận thấy, nhưng đi kèm với nó là sự đòi hỏi ngày càng cao về chất lượng sản phẩm. Các công ty Việt nam khi phân phối hàng hóa tại thị trường Myanmar nên thực hiện các bước cần thiết để ổn định mức giá nhằm cạnh tranh tốt hơn đối sản phẩm của các đối thủ cạnh tranh đến từ Trung Quốc, Thái Lan, Malaysia ...

Giá bán lẻ tại thị trường Myanmar biến động tùy thuộc vào tỷ giá hối đoái và các biến động từ số lượng hàng hóa nhập khẩu từ Trung Quốc, Thái Lan, Singapore. Việc giá thuê (hoặc mua) mặt bằng tại các đô thị hoặc chi phí vận chuyển đến các điểm phân phối tại các vùng xa sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến chính sách giá hàng hóa.

CÁC QUY ĐỊNH VỀ THỦ TỤC XUẤT NHẬP KHẨU - HẢI QUAN CỦA MYANMAR

CÁC TIÊU CHUẨN VÀ QUY ĐỊNH THƯƠNG MẠI

Biểu thuế nhập khẩu

Myanmar là thành viên chính thức của WTO. Tuy nhiên, tiêu chuẩn thuế quan quốc tế chỉ bao gồm 18% hàng hoá và dịch vụ. Mặc dù có cam kết ràng buộc các hiệp định về thuế quan quốc tế còn hạn chế, Myanmar thường áp dụng mức thuế tương đương hoặc thấp hơn so với các nước khác trong khu vực. Hàng nông sản có mức thuế bình quân là 8,7% trong khi hàng hoá phi nông nghiệp có mức thuế trung bình là 5,1%. Thuế quan thường dao động từ 0 đến 40 phần trăm. Các mặt hàng cao cấp có mức thuế cao nhất.

Là thành viên của Khu vực Thương mại Tự do ASEAN (AFTA), Myanmar đã cam kết Chương trình Ưu đãi Thuế quan Ưu đãi Hiệu quả Chung (CEPT) nhằm giảm thuế nhập khẩu trong nội bộ ASEAN đến 93% tổng số dòng thuế vào năm 2015 và 100% đường vào năm 2018. Các công ty nước ngoài có thể tra cứu mức thuế xuất – nhập khẩu của Myanmar tại trang web của Cục Hải quan Myanmar (<http://www.myanmarcustoms.gov.mm>).

Myanmar theo hệ thống ASEAN và Hệ thống Harmonized System of International Nomenclature. Chính phủ có thể áp dụng ba loại thuế đối với hàng nhập khẩu: thuế nhập khẩu, thuế thương mại và phí giấy phép. Cục Hải quan sẽ tính mức thuế phải nộp căn cứ vào định giá hải quan, bảo hiểm và vận chuyển hàng hóa (CIF). Đối với một số mặt hàng, Cục Hải quan sử dụng hướng dẫn tham khảo riêng để xác định giá trị hàng nhập khẩu. Hướng dẫn này liệt kê giá cả theo đồng Kyat dựa trên giá của những mặt hàng này ở Myanmar, đôi khi thấp hơn hoặc cao hơn giá trị thực tế ở bên ngoài Myanmar. Các công ty nước ngoài có thể tham khảo thông tin tại Cổng thông tin thương mại quốc gia (<http://informationmatrix.net>).

Yêu cầu về nhãn, mác sản phẩm

Là một quốc gia Phật giáo, trên nhãn mác sản phẩm, nhãn hiệu... không được có hình ảnh, biểu tượng có hình Phật hay cờ quốc gia. Tất cả các sản phẩm có dấu hiệu tôn giáo (ở đây là Phật giáo) sẽ bị lên án mạnh mẽ và bị tẩy chay, khởi kiện với chính quyền và có thể bị phạt rất nặng. Ngoài ra, Myanmar áp dụng các nguyên tắc Codex và các nguyên tắc chung của ASEAN và các yêu cầu đối với việc dán nhãn thực phẩm đóng gói sẵn. Tất cả các loại thực phẩm phải được dán nhãn và sản phẩm nhập khẩu phải có nhãn phải được gắn tên và địa chỉ của nhà nhập khẩu và/hoặc nhà phân phối địa phương và nước xuất xứ.

Đối với các sản phẩm dễ hư hỏng phải ghi rõ ngày hết hạn, hướng dẫn và cảnh báo bảo quản, thành phần và tính chất chính của sản phẩm (theo trọng lượng hoặc thể tích). Các nhãn cũng phải bao gồm thông tin về các thành phần nguy hiểm. Ngoài ra bắt buộc phải có thông tin về tên, địa chỉ ở Myanmar của nhà sản xuất, nhà nhập khẩu hoặc nhà phân phối, số đăng ký vệ sinh, cảnh báo rủi ro và điều trị cấp cứu khi sử dụng. Sản phẩm dễ hư hỏng phải có thông tin rõ ràng và đầy đủ bằng tiếng Myanmar.

Theo tiêu chuẩn vệ sinh an toàn thực phẩm, chính phủ Myanmar khuyến cáo các công ty phải sử dụng vật liệu vô hại để làm bao bì, không được chứa của các chất có thể ảnh hưởng đến an toàn thực phẩm. Tương tự như vậy, các bao bì phải được sản xuất để đảm bảo chất lượng và thành phần vệ sinh của sản phẩm trong suốt vòng đời của sản phẩm. Vật liệu và phụ gia thực phẩm dùng trong sản xuất thực phẩm và đồ uống phải đáp ứng các yêu cầu về chất lượng y tế được quy định trong các tiêu chuẩn vệ. Việc sử dụng các chất phụ gia thực phẩm không có trong danh mục phụ gia được phép bị cấm tuyệt đối. Tuy nhiên trên thực tế, các yêu cầu này thường bị bỏ qua một cách vô tình hoặc hữu ý do chi phí trong sản xuất.

Tiêu chuẩn thương mại

Hàng Việt có mặt tại hệ thống phân phối của Myanmar

Myanmar trở thành thành viên của Tổ chức Tiêu chuẩn hoá Quốc tế (ISO) vào năm 1957, rút lui năm 1965, và gia nhập lại vào ngày 1/7/2005. Myanmar cũng tham gia vào Ủy ban Tư vấn về Tiêu chuẩn và Chất lượng ASEAN và là tham gia

ký kết các Hiệp định khác nhau của ASEAN về các tiêu chuẩn và sự hài hòa hóa quy định.

Trách nhiệm soạn thảo và thực thi các quy định kỹ thuật khác nhau do nhiều cơ quan nhà nước trong nhiều lĩnh vực khác nhau đảm trách, tuy nhiên việc triển khai rất chậm trễ và bất cập do không đủ kinh phí lẫn chuyên môn. Một số cơ quan chịu trách nhiệm như:

- Cục Giao thông đường thủy nội địa trực thuộc Bộ Giao thông Vận tải đã xây dựng và thực thi các tiêu chuẩn về an toàn và vận hành của các phương tiện giao thông thủy lợi (kiểm tra tại chỗ).
- Hiệp hội các kiến trúc sư Myanmar, với sự tham gia của một số thành viên khu vực tư nhân, đang làm việc để xây dựng các tiêu chuẩn xây dựng.
- Cục Quản lý Vận tải đường bộ thuộc Bộ Giao thông Vận tải và Truyền thông: xây dựng các tiêu chuẩn về an toàn và khí thải xe cơ giới (kiểm tra hàng năm).
- Cục Nghiên cứu và Cải tiến (DRI) thuộc Bộ Giáo dục vận hành một thư viện chuẩn cho các tiêu chuẩn quốc gia và quốc tế và là nơi để giải quyết các vấn đề tiêu chuẩn hóa.
- Hội đồng Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm của Bộ Y tế (FDBA), giám sát Cục Quản lý Thực phẩm và Dược phẩm Quốc gia (FDA) và các chi nhánh ở cả tỉnh và thành phố. FDBA và FDA chịu trách nhiệm ban hành và thực thi các quy định và tiêu chuẩn trong ngành thực phẩm và dược phẩm (kể cả nhập khẩu).
- Cục Chăm sóc sức khỏe thuộc Bộ Y tế Công cộng, cùng với chính quyền thành phố (hay còn gọi là "Ủy ban Phát triển"), chịu trách nhiệm về việc cấp phép và thực thi các tiêu chuẩn vệ sinh tại các nhà hàng và quầy hàng trong địa phương.
- Ủy ban chứng nhận gỗ của Myanmar (TCCM) là cơ quan quản lý quốc gia theo dõi việc chứng nhận gỗ và phân phối gỗ Myanmar sang thị trường quốc tế.
- Hội đồng phát triển thành phố Yangon (YCDC), chính quyền thành phố Yangon chịu trách nhiệm thiết lập các tiêu chuẩn về trọng lượng và đo lường trong cả nước, cũng như giám sát việc thực thi các tiêu chuẩn này.

Các luật và quy định liên quan đến các tiêu chuẩn thương mại được công bố với tần suất cao trên tờ báo của Chính phủ - Tờ New Light, trên Công báo Myanmar cũng như trong tờ Tin tức thương mại của Bộ Thương mại. Tuy nhiên, chính phủ ban hành hầu hết các tiêu chuẩn mới trong nội bộ và không xuất bản chúng thường xuyên thông qua bất kỳ phương tiện truyền thông đại chúng nào. Để tìm hiểu cặn kẽ, các nhà sản xuất và nhà tiếp thị thường phải dựa vào các mối quen biết bên trong chính phủ.

Thông tin liên hệ: Cục tiêu chuẩn và chất lượng quốc gia (NSQD), Cục Nghiên cứu và sáng tạo (DRI), BỘ Giáo dục Myanmar: số 6, Kabar Aye Pagoda Road, Mayangone Township, Yangon, Myanmar. Điện thoại: +95(1)664817, Fax: 067-668033, Email: znaung579@gmail.com

Chung từ nhập khẩu và các yêu cầu khác

Từ tháng 5/2013, Chính phủ Myanmar đã xóa giấy phép cho 593 hàng nhập khẩu bao gồm: thực phẩm chế biến, hàng may mặc, sản phẩm giấy, sơn, mỹ phẩm, phụ tùng ô tô, lốp xe, vật liệu xây dựng, thiết bị điện, phụ kiện máy tính và các sản phẩm y tế... Chính phủ cũng xóa bỏ các yêu cầu về giấy phép xuất khẩu đối với 166 mặt hàng khác bao gồm các sản phẩm nông sản, lâm nghiệp và các sản phẩm từ động vật. Với các sản phẩm cần giấy phép nhập khẩu có thể đề nghị được cấp từ Bộ Thương mại Myanmar. Chính phủ Myanmar vẫn còn duy trì một danh mục hàng hóa cấm nhập khẩu, tuy nhiên tùy từng thời điểm, đối tác mà các sản phẩm này vẫn có thể được thông quan.

Về yêu cầu đối với bộ hồ sơ nhập khẩu hàng hóa, Cục Hải quan Myanmar yêu cầu nhà nhập khẩu cần cung cấp các loại giấy tờ sau:

- Giấy phép nhập khẩu
- Hoá đơn hàng hóa
- Vận đơn hàng hóa (đường biển hoặc đường không)
- Danh sách đóng gói hàng hóa.
- Giấy chứng nhận và giấy phép khác của các cơ quan chính phủ có liên quan (đối với các sản phẩm hàng hóa có yêu cầu)

RÀO CẢN THƯƠNG MẠI

Việc đẩy mạnh cải cách trong những năm vừa qua tại Myanmar đã bắt đầu tháo gỡ một số rào cản đối với thương mại, bao gồm các yêu cầu về các loại giấy phép, thuế xuất khẩu và tỷ giá hối đoái. Tuy nhiên, nhiều vấn đề xung quanh chính sách thương mại vẫn còn phải cải tiến để phù hợp với các quy định thương mại quốc tế mà Myanmar có tham gia.

Vào tháng 4/2012, chính phủ Myanmar đã chính thức bãi bỏ một hệ thống tỷ giá hối đoái kép, điều đã gây cản trở cho thương mại và đầu tư nước ngoài. Tỷ giá hối đoái hiện nay là một 'chế độ thả nổi' có quản lý phản ánh đúng tỷ giá thị trường thực sự. Tuy nhiên, khu vực tài chính tư nhân, thị trường ngoại hối và khuôn khổ pháp lý vẫn còn kém phát triển.

Vào tháng 6/2013, Chính phủ Myanmar đã áp dụng mức thuế suất 2% đối với tất cả các mặt hàng nhập khẩu và xuất khẩu. Bên cạnh đó sẽ có những ngoại lệ nhất định trong mức thuế xuất nhập khẩu, chủ yếu là đối với các loại hàng hóa tạm nhập tái xuất,

hàng hóa lắp ráp xuất khẩu. Nhà đầu tư nước ngoài đăng ký theo luật đầu tư mới cũng có thể được áp dụng những ưu đãi mới về thuế này.

Ngoại trừ các hoạt động thương mại tại Khu kinh tế đặc biệt Thilawa, chính phủ Myanmar quy định các công ty giao thương với Myanmar phải có giấy chứng nhận đăng ký xuất khẩu/nhập khẩu và giấy phép nhập khẩu của Bộ Thương mại.

Thông báo số 96/2015 của Bộ Thương mại cho phép các doanh nghiệp nước ngoài nhập khẩu phân bón, hạt giống, thuốc trừ sâu và thiết bị bệnh viện nếu họ hợp tác với một công ty địa phương. Cho đến nay, các công ty (onshore company) quốc tế bị cấm tham gia kinh doanh tại Myanmar, nhưng hiện nay đang có sự thả lỏng trong lệnh cấm này do nhu cầu cấp bách trong lĩnh vực nông nghiệp và y tế.

Mặc dù pháp luật ban hành trong những năm 1990 nhằm khuyến khích thương mại và đầu tư nước ngoài, thế nhưng cho đến bây giờ vẫn còn rất nhiều hạn chế và rườm rà, nhất là liên qua đến tất cả quy trình xin- cho và cấp giấy phép chuyển cho tất cả các hàng nhập khẩu và xuất khẩu và các hoạt động kinh doanh khác. Hiện tượng thay đổi chính sách thường xuyên, tùy tiện, không báo trước, và bất thành văn làm cho doanh nghiệp rất lúng túng và khó lường. Thủ tục cấp giấy phép không minh bạch tạo nhiều cơ hội cho tệ tham nhũng. Nhà nhập khẩu và xuất khẩu sẽ vô cùng khó khăn để có được giấy phép kinh doanh cần thiết nếu không trả những khoản "lót tay".

HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI

Là một thành viên của ASEAN, Myanmar tham gia ký kết và thực thi tất cả các hiệp định trong khu vực ASEAN cũng như các hiệp định thương mại tự do đa phương với Úc, New Zealand, Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản và Hàn Quốc. Myanmar cũng tham gia Khu vực Thương mại Tự do ASEAN (AFTA) và đã đồng ý loại bỏ thuế quan trong theo từng bước:

- Giảm 60% tổng số dòng thuế vào năm 2008
- Giảm 80% tổng số dòng thuế vào năm 2012
- Giảm 93% tổng số dòng thuế vào năm 2015
- Giảm 100% tổng số dòng thuế vào năm 2018

Myanmar có các hiệp định thương mại song phương với Bangladesh, Sri Lanka, Trung Quốc, Hàn Quốc, Lào, Malaysia, Philippines, Thái Lan và Việt Nam ở khu vực Châu Á, cũng như với một số nước Đông Âu. Myanmar là thành viên của WTO và Sáng kiến Vịnh Bengal về hợp tác kinh tế kỹ thuật đa ngành (BIMSTEC). Myanmar có các hiệp định thương mại biên giới với Trung Quốc, Ấn Độ, Bangladesh, Thái Lan và Lào. Chính phủ Mianma đã ký một số Biên bản Ghi nhớ để mở rộng thương mại song phương với các nước này. Hoa Kỳ và Myanmar cũng đã ký Hiệp định Khung về Thương mại và Đầu tư vào tháng 5 năm 2013.

MÔI TRƯỜNG VÀ CHÍNH SÁCH THU HÚT ĐẦU TƯ CỦA MYANMAR

MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ

Hội thảo chia sẻ thông tin trong khuôn khổ Ho Chi Minh City Expo 2017 tại Myanmar do ITPC tổ chức

Trong vài năm vừa qua, chính phủ Myanmar đã áp dụng nhiều biện pháp nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế một cách bền vững và trong sạch, bao gồm một tỷ giá hối đoái, giảm các rào cản thương mại, cải cách chính sách thuế và quản lý. Chính phủ thông qua một số các đạo luật mới trong thương mại và đầu tư nhằm phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế, cũng như nới lỏng một số rào cản hành chính để kinh doanh ở Myanmar.

Những tiến bộ đáng kể trong việc củng cố khu vực tài chính và luật cải cách kinh tế đã thu hút đầu tư nước ngoài. Theo Ngân hàng Thế giới, Myanmar đã có tốc độ tăng trưởng 6,5% vào năm 2016 và tăng trưởng dự kiến sẽ đạt 6,9% trong năm 2017/18. Chính phủ đã thông qua Luật Đầu tư vào tháng 10/2016, kết hợp và thay thế Luật Đầu tư nước ngoài năm 2012 và Luật Công dân Myanmar năm 2013. Chính phủ đang trong tiến hành một quá trình tư vấn tương đối rộng rãi để thiết lập các quy định cũng như thi hành các quy định đó.

Trong đầu năm 2017, Cục Quản lý Đầu tư và Doanh nghiệp (DICA) đã thành lập nhiều bộ phận chuyên trách về kêu gọi và hỗ trợ đầu tư cho từng khu vực trên thế giới. Trong báo cáo năm 2017, Ngân hàng Thế giới xếp Myanmar đứng hạng thứ 170 trong số 190 quốc gia về sự thuận lợi trong kinh doanh, tăng từ mức 2016 năm 171. Đây cũng là một phần nhờ cải tiến các quy định, chi phí và các thủ tục liên quan đến việc thành lập công ty mới cũng như cải tiến quy trình cấp phép xây dựng.

Theo luật đầu tư mới, chính phủ cho phép thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) dưới hình thức 100% vốn nước ngoài hoặc liên doanh. Các lĩnh vực mở cửa cho FDI bao gồm sản xuất, dịch vụ, xây dựng cơ sở hạ tầng, kinh doanh bán lẻ và bán buôn. Hơn nữa, các công ty nước ngoài được hưởng ưu đãi thuế trong ba đến bảy năm đầu hoạt động và nhiều hình thức ưu đãi khác về thuế thu nhập hoặc thuế xuất - nhập khẩu.

Các nhà đầu tư thuộc 10 lĩnh vực ưu tiên, bao gồm cả các ngành công nghiệp hỗ trợ xuất khẩu; nhập khẩu các ngành công nghiệp thay thế; logistics; chăm sóc sức khỏe; dịch vụ giáo dục; các dự án nhà ở giá rẻ; phát triển khu công nghiệp; năng lượng; sản phẩm chăn nuôi và thủy sản; và nông nghiệp, sẽ được một số cơ quan chính thức, như Ủy ban Đầu tư Myanmar (MIC) và bất kỳ cơ quan chính quyền địa phương có chức năng hỗ trợ và ưu tiên. Để biết chi tiết về luật đầu tư mới, vui lòng tham khảo tại website của Cục Quản lý Đầu tư và Công ty của Myanmar (DICA) (<http://www.dica.gov.mm/>).

Ngoài ra, các nhà đầu tư nước ngoài có thể được ưu đãi đầu tư theo Luật các khu kinh tế đặc biệt Myanmar (SEZ) mới, có hiệu lực vào tháng 1/2014. Theo đó, bên cạnh các ưu đãi về miễn giảm thuế thu nhập doanh nghiệp, miễn giảm thuế xuất nhập khẩu, nhà đầu tư có thể thuê đất của chính phủ hoặc của chủ sở hữu tư nhân được uỷ quyền lên đến 50 năm và được gia hạn thêm 25 năm nữa. Cơ quan giám sát SEZ chính là Cơ quan Trung ương của Khu kinh tế đặc biệt Myanmar.

Theo DICA, FDI từ Nhật Bản đạt khoảng 62,6 tỷ USD (tháng 6/2017). Các quốc gia đầu tư FDI chính vào Myanmar là Trung Quốc đại lục (30,3%), Singapore (27,4%) và Hồng Kông (12,2%). Theo kế hoạch phát triển kinh tế quốc gia, chính phủ Myanmar nhắm mục tiêu thu hút FDI là 140 tỷ đô la vào năm 2030. Khoảng 58% số vốn FDI ở Myanmar được đầu tư vào lĩnh vực dầu khí và điện, trong khi FDI trong các lĩnh vực giao thông vận tải và sản xuất, chiếm 13% và 12% trong tổng số.

Trong số khu kinh tế đặc biệt (SEZs) đang được phát triển ở Myanmar, khu vực kinh tế đặc biệt Thilawa ở ngoại ô Yangon có cơ sở hạ tầng cơ bản hoàn chỉnh hơn rất nhiều. Khoảng 80 nhà đầu tư nước ngoài đã đầu tư vào khu này, một nửa trong đó là các công ty Nhật Bản. Giai đoạn mở rộng giai đoạn hai đang được thực hiện và dự kiến sẽ hoàn thành vào giữa năm 2018.

Trái ngược với các thập kỷ trước, khi phần lớn các khoản đầu tư mà Myanmar nhận được trong những thập kỷ qua đã vào các lĩnh vực tài nguyên thiên nhiên, kể từ năm

2011, đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) đã phần lớn đầu tư vào ngành giao thông vận tải, sản xuất, bất động sản và du lịch.

Myanmar vẫn phải đối mặt với những thách thức trong một số vấn đề then chốt, bao gồm tiếp cận tài chính, quyền sở hữu đất đai, nguồn cung cấp năng lượng và sự sẵn có của đội ngũ lao động có tay nghề. Chi phí vận chuyển tại Myanmar vẫn cao, và các ngân hàng trong nước bị hạn chế trong kết nối với hệ thống tài chính toàn cầu.

Trong những năm sắp tới, các chuyên gia đang đánh giá cao và kỳ vọng vào các ngành sản xuất, nông nghiệp và du lịch sẽ tăng trưởng và thu hút thêm FDI khi mà Myanmar ngày càng hội nhập sâu rộng với nền kinh tế toàn cầu. Các nhà đầu tư nước ngoài đang tìm kiếm các cơ hội đầu tư trong lĩnh vực giao thông vận tải, sản xuất, bất động sản và năng lượng/điện.

MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ

Myanmar mở cửa rộng rãi cho tất cả các nhà đầu tư nước ngoài. Năm 2016 Myanmar đã thông qua Luật Đầu tư mới (Myanmar Investment Law - MIL) và có hiệu lực từ ngày 1/4/2017 nhằm thu hút thêm đầu tư từ các doanh nghiệp trong và ngoài nước. MIL nhằm mục đích đơn giản hóa các quy tắc, quy định về đầu tư và phù hợp với các tiêu chuẩn của quốc tế. Chính phủ đã tích cực tìm kiếm lời khuyên của các chuyên gia và luật sư quốc tế và tổ chức các cuộc tham vấn trong cộng đồng các nhà đầu tư, doanh nghiệp để giúp soạn thảo các quy tắc và quy định. Myanmar cũng có ba Khu kinh tế đặc biệt để khuyến khích phát triển và đầu tư và đang tiếp tục mở rộng các khu kinh tế này trong tương lai.

Cục Quản lý Đầu tư và Doanh nghiệp (DICA) là cơ quan xúc tiến đầu tư của Myanmar. Một trong những vai trò của DICA là khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho đầu tư trong và ngoài nước bằng cách cung cấp thông tin, thúc đẩy sự phối hợp và mạng lưới giữa các nhà đầu tư và giới thiệu các dự án mới ở Myanmar, việc này mang lại lợi ích cho cả quốc gia và cộng đồng doanh nghiệp. Chính phủ cam kết với các công ty nước ngoài sẽ duy trì đối thoại với các nhà đầu tư. Luật Đầu tư năm 2016 bao gồm các điều khoản nhằm không chế và phạt các công ty không triển khai dự án theo giấy phép được cấp. DICA đã tổ chức các cuộc tham vấn với các công ty nhằm soạn thảo các quy định của MIL.

Để thành lập một công ty hoặc đăng ký kinh doanh tại Myanmar, nhà đầu tư có thể đăng ký theo Đạo luật Công ty 1914 hoặc đăng ký với Ủy ban đầu tư Myanmar - MIC theo Luật đầu tư mới (MIL). Ngoài ra các nhà đầu tư có thể đăng ký theo Luật Khu kinh tế đặc biệt năm 2014 để hoạt động trong các Khu kinh tế. Theo MIL, chỉ những nhà đầu tư tham gia vào các hoạt động kinh doanh sau đây phải nộp đề xuất cho MIC và xin giấy phép: các hoạt động kinh doanh/đầu tư mang tính chiến lược cho Liên bang; các dự án

đầu tư có vốn lớn; các dự án có tiềm năng và có ích cho môi trường và cho cộng đồng địa phương; hoạt động kinh doanh/hoạt động đầu tư sử dụng đất, nhà xưởng thuộc sở hữu nhà nước; và/hoặc các hoạt động kinh doanh/hoạt động đầu tư được Chính phủ yêu cầu phải nộp hồ sơ lên MIC.

Theo các quy định, nhà đầu tư có thể được đăng ký thành lập công ty tư nhân hoặc công ty đại chúng của công dân Myanmar; hoặc của người nước ngoài; hoặc liên doanh với nhà đầu tư trong nước; hoặc là một tổ chức phi lợi nhuận. Các bước đầu tiên các nhà đầu tư cần làm tại DICA là kiểm tra danh tính công ty (có sẵn danh bạ tại DICA) và điền mẫu đăng ký, nộp hồ sơ và đóng một số các loại phí theo quy định công khai.

DICA đã thành lập các cơ quan chuyên trách để hỗ trợ cho các công ty nước ngoài đầu tư vào Myanmar. Để thu hút các nhà đầu tư nước ngoài và trong nước, DICA đã phân chia các vùng thành ba khu: ít phát triển; phát triển vừa và phát triển. Các nhà đầu tư sẽ được miễn thuế bảy năm, năm năm hoặc ba năm khi họ đầu tư vào những lĩnh vực tại các khu tương ứng. Tổng cộng có 166 thị trấn thuộc khu vực kém phát triển nhất.

Tổ hợp khách sạn - trung tâm thương mại Melia Yangon do Hoàn Anh Gia Lai đầu tư tại Myanmar

MIC có trách nhiệm xác minh và phê duyệt các dự án đầu tư cũng như thường xuyên đưa ra các thông báo cụ thể. MIC bao gồm các đại diện và chuyên gia từ các bộ, ban ngành của chính phủ và các cơ quan chính phủ và phi chính phủ. Các công ty có thể sử dụng trang web của DICA để lấy thông tin về các yêu cầu đối với các đơn xin cấp phép của MIC và đệ trình lên MIC. Nếu hồ sơ đáp ứng các tiêu chí sẽ được chấp thuận trong vòng 15 ngày. Sau đó MIC sẽ xem xét đề xuất và đưa ra quyết định trong vòng 90 ngày. Vào tháng 3/2016, MIC đã ban hành quy định cho phép chính phủ cấp tiểu bang và cấp vùng được phép phê duyệt các dự án đầu tư có số vốn dưới 5 triệu USD. Với những dự án như vậy không cần phải có sự chấp thuận của MIC.

MIC đóng vai trò chủ đạo trong việc quản lý đầu tư nước ngoài và phê duyệt tất cả các dự án đầu tư, ngoại trừ các dự án đầu tư vào các khu kinh tế đặc biệt do Cơ quan Trung ương quản lý, được thành lập theo Luật Khu kinh tế đặc biệt. Các liên doanh giữa các nhà đầu tư nước ngoài và các doanh nghiệp nhà nước là trách nhiệm của các bộ ngành có liên quan.

MIC không chấp nhận các dự án đầu tư nước ngoài mà không thông qua MIC, ví dụ các liên doanh với các doanh nghiệp do quân đội kiểm soát vẫn phải được yêu cầu thông qua chấp thuận của MIC và tuân theo các quy tắc tương tự như các dự án đầu tư khác. Một khi đã được cấp phép đầu tư, các công ty nước ngoài có thể đăng ký thành lập các công ty của họ tại Myanmar, sử dụng giấy phép để xin thị thực lưu trú, thuê ô tô và bất động sản và xin giấy phép xuất nhập khẩu từ Bộ Thương mại. Với các dự án đăng ký tại địa phương mà không có giấy phép của MIC, sẽ không có quyền nhận các quyền lợi và ưu đãi được quy định trong MIL.

Luật đầu tư Myanmar quy định rõ không thực hiện quốc hữu hoá tài sản của các công ty nước ngoài trong suốt thời gian đầu tư. Ngoài ra, cũng đảm bảo việc hoạt động sản xuất kinh doanh ổn định mà không bị chấm dứt mà không có lý do chính đáng, và sau khi thời hạn đầu tư chấm dứt, nhà đầu tư được cam kết rút hết phần vốn bằng ngoại tệ đã bỏ ra thực hiện.

CÁC HIỆP ĐỊNH ĐẦU TƯ SONG PHƯƠNG VÀ HIỆP ĐỊNH VỀ THUẾ

Myanmar đã ký và phê chuẩn một số thỏa thuận đầu tư song phương với Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản, Philippines, và Thái Lan, đồng thời ký kết các thỏa thuận đầu tư song phương với Israel, Lào, Hàn Quốc và Việt Nam. Myanmar tham gia đàm phán hiệp định đầu tư với Bangladesh, Trung Quốc, Iran, Mông Cổ, Nga và Serbia.

Là thành viên chính thức của ASEAN, Myanmar cũng là một bên tham gia vào Hiệp định Đầu tư toàn diện ASEAN, cũng như Hiệp định Thương mại Tự do ASEAN-Úc-New Zealand, Hiệp định Thương mại Tự do ASEAN-Hàn Quốc và Hiệp định Thương mại Tự do Trung Quốc-ASEAN. Tất cả các hiệp định đều có những quy định nhằm bảo vệ cho các nhà đầu tư nước ngoài đủ tiêu chuẩn vào Myanmar.

Myanmar có các hiệp định thương mại song phương với Bangladesh, Sri Lanka, Trung Quốc, Hàn Quốc, Lào, Malaysia, Philippines, Thái Lan và Việt Nam ở khu vực Châu Á, cũng như với một số nước Đông Âu.

CHÍNH SÁCH KHUYẾN KHÍCH NỀN CÔNG NGHIỆP

Các bộ và cơ quan khác nhau được thực hiện xúc tiến đầu tư vào các lĩnh vực khác nhau (ví dụ như Bộ Du lịch và Khách sạn có trách nhiệm khuyến khích đầu tư vào lĩnh

vực du lịch), mặc dù DICA chính thức được uỷ nhiệm điều phối việc xúc tiến đầu tư. DICA có trách nhiệm khuyến khích và tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà đầu tư nước ngoài bằng cách cung cấp thông tin, thúc đẩy sự phối hợp giữa các nhà đầu tư, và giới thiệu những cơ hội mới ở Myanmar, có lợi cho cả đất nước và cộng đồng doanh nghiệp. Hiện tại văn phòng chính của DICA ở Yagon, nhưng có 9 chi nhánh trên cả nước bao gồm Patheingyi, Monywa, Dawei, Taunggyi, Mawlamyine và Mandalay, Hpa-an, Bago, Nay Pyi Taw. DICA đang đặc biệt quan tâm đến việc thu hút FDI trong các ngành công nghiệp sử dụng nhiều lao động; nông nghiệp và các ngành liên quan bao gồm các sản phẩm được sản xuất từ nguyên liệu nông nghiệp, xây dựng nông nghiệp, xây dựng và thiết bị nặng; và các dự án có lợi cho cơ sở hạ tầng bao gồm vận tải, năng lượng và sản xuất. DICA thường tổ chức các hội nghị, hội thảo, hội chợ đầu tư và các sự kiện khác để thúc đẩy đầu tư.

Luật Khu kinh tế Myanmar cũng có các ưu đãi đầu tư nhất định. Theo luật, các nhà đầu tư nằm trong Khu kinh tế đặc biệt (SEZ) có thể xin miễn thuế thu nhập trong năm năm đầu kể từ ngày bắt đầu hoạt động thương mại, tiếp theo là giảm 50% thuế trong năm năm tiếp theo. Theo luật, nếu lợi nhuận trong giai đoạn 5 năm tiếp theo (năm thứ 11 kể từ khi bắt đầu đầu tư) được tái đầu tư trong vòng một năm, các nhà đầu tư có thể nộp đơn xin giảm 50% mức thuế thu nhập đối với lợi nhuận thu được từ các khoản tái đầu tư. Vào ngày 27/8/2015, Bộ Kế hoạch và Phát triển Kinh tế quốc gia đã ban hành các quy định mới về SEZ bao gồm việc

Câu lạc bộ doanh nghiệp xuất khẩu (VEXA) tham gia Ho Chi Minh City Expo tại Myanmar do ITPC tổ chức

thành lập Bộ phận Dịch vụ một cửa để giảm bớt các thủ tục cho các doanh nghiệp đầu tư vào Khu kinh tế mở, cấp thị thực nhập cảnh, cấp giấy chứng nhận xuất xứ, thu thuế và các loại phí, phê duyệt giấy phép lao động và/hoặc cấp phép xây dựng nhà máy và các khoản đầu tư khác.

Theo quy định, các nhà đầu tư nước ngoài phải tuyển dụng ít nhất 25% lao động có tay nghề của họ từ lực lượng lao động địa phương trong hai năm đầu đầu tư. Tỷ lệ này tăng lên 50% trong năm thứ ba và thứ tư, và 75% trong năm thứ năm và thứ sáu. Các nhà đầu tư cũng phải nộp báo cáo cho MIC với các thông tin chi tiết về quá trình đào tạo tay nghề để nâng cao kỹ năng làm việc của công dân Myanmar.

BẢO VỆ QUYỀN SỞ HỮU

MIL quy định bất kỳ nhà đầu tư nước ngoài nào khi nhận giấy phép đầu tư cũng có thể tiến hành ký hợp đồng thuê đất dài hạn với tư nhân, hoặc với các cơ quan chính phủ trong trường hợp đất thuộc sở hữu nhà nước. Sau khi được cấp Giấy phép hoặc Giấy xác nhận, nhà đầu tư nước ngoài có thể ký kết hợp đồng thuê với thời hạn ban đầu tối đa là 50 năm (với khả năng kéo dài thêm hai kỳ là 10 năm). Riêng tại một số vùng sâu vùng xa có thể MIC cho phép sử dụng đất hoặc thuê đất lâu hơn để thúc đẩy sự phát triển.

Chính sách Sử dụng đất Quốc gia đã được quốc hội thông qua bao gồm các điều khoản đảm bảo sử dụng đất với các cơ chế nhằm bảo vệ môi trường và phát triển xã hội hiệu quả; nâng cao sự tham gia của cộng đồng vào quá trình ra quyết định liên quan đến quy hoạch sử dụng đất; nâng cao khả năng tiếp cận của công chúng với các thông tin chính xác liên quan đến quản lý sử dụng đất.

Quốc hội Myanmar đã thông qua Luật Chung cư vào ngày 22/1/2016. Luật quy định người nước ngoài có thể mua đến 40 phần trăm các căn hộ chung cư từ tầng 6 trở lên của tòa nhà. Theo luật mới, chủ sở hữu nhà chung cư sẽ có quyền sở hữu chung của cả đất và căn hộ. Tuy nhiên, các nhà chung cư mới xây dựng ở Yagoon sẽ không đáp ứng các tiêu chí được quy định trong luật vì hầu hết các dự án do các nhà đầu tư nước ngoài đầu tư vào đất của chính phủ theo phương thức xây dựng - vận hành - chuyển giao (BOT). Những dự án đầu tư liên doanh giữa tư nhân và công chúng như vậy không thể coi là nhà chung cư theo luật mới. Bộ Xây dựng đang soạn thảo các bộ quy tắc để thích ứng với thực tế.

Theo Luật Chuyển nhượng bất động sản năm 1987, việc thế chấp bất động sản bị cấm nếu người nước ngoài, công ty nước ngoài hoặc ngân hàng nước ngoài đứng ra thế chấp.

LĨNH VỰC TÀI CHÍNH

Vào tháng 10/2014, chính phủ Myanmar đã cấp giấy phép thành lập ngân hàng cho chín ngân hàng nước ngoài, cho phép mỗi ngân hàng thành lập một chi nhánh và cung cấp các khoản vay cho các công ty nước ngoài. Cả chín ngân hàng đều bắt đầu hoạt động vào cuối tháng 10/2015. Vào giữa tháng 12/2015, chính phủ Miến Điện đã thông báo đợt cấp phép ngân hàng nước ngoài thứ hai, nhằm tăng cường sự hiện diện của các ngân hàng có trụ sở tại nhiều quốc gia khác nhau và vào đầu tháng 3/2016 Ngân hàng Trung ương Myanmar đã cấp giấy phép mới cho các ngân hàng của Ấn Độ, Hàn Quốc, Đài Loan và Việt Nam. Các ngân hàng nước ngoài bị hạn chế cung cấp các khoản vay và phải hợp tác với các ngân hàng trong nước để cho các công ty trong nước vay bằng đồng nội tệ.

Trong lĩnh vực ngân hàng Myanmar, khoản tín dụng được gia hạn thông qua các khoản vay không quá 12 tháng, là thời gian tối đa mà Ngân hàng Trung ương cho phép. Theo nhiều cuộc khảo sát kinh doanh, các công ty không đủ điều kiện để tiếp cận với các nguồn tín dụng chính thức và đây là trở ngại lớn nhất cho việc kinh doanh ở Myanmar.

Kể từ năm 2012, Ngân hàng Trung ương Myanmar điều hành việc quản lý của đồng kyat ở Myanmar. Mặc dù tỷ giá được xác định bằng đấu giá hàng ngày tại Ngân hàng

Trung ương Myanmar, nhưng trên thị trường tự do thường bán ngoại hối ở mức bất hợp pháp ngoài biên độ lên đến 0,8% so với tỷ lệ hàng ngày của Ngân hàng Trung ương.

Theo MIL, nhà đầu tư nước ngoài có quyền chuyển ngoại tệ về nước. Nhà đầu tư nước ngoài được phép chuyển ngoại tệ ra nước ngoài thông qua các ngân hàng được phép kinh doanh theo tỷ giá hiện hành. Các ngân hàng bắt đầu giới thiệu các dịch vụ chuyển tiền từ năm 2012. Theo các chuyên gia, lượng ngoại tệ được chuyển thông qua các ngân hàng đang tăng nhanh về số lượng cũng như tần suất.

CHÍNH SÁCH LAO ĐỘNG

Chi phí lao động ở Myanmar thấp so với hầu hết các nước láng giềng ở Đông Nam Á. Myanmar hiện đang có nhu cầu cao về lao động có tay nghề và lao động cấp quản lý nên thiếu nguồn cung, do đó các chức danh vị trí này thường có thu nhập rất cao. Phần lớn trong nhóm nhóm lao động có độ tuổi từ 15-39 bị thiếu kỹ thuật, kỹ năng làm việc và trình độ tiếng Anh bị hạn chế.

Theo các báo cáo, 70% dân số của Myanmar làm việc trong lĩnh vực nông nghiệp, có 73% tổng số lao động ở Myanmar được sử dụng trong khu vực kinh tế phi chính thức, trong đó có 16% lao động trong lĩnh vực nông nghiệp. Lao động phổ thông chiếm 18%, chủ yếu là từ các vùng nông thôn. 15% là số lao động trong gia đình chưa được trả lương. Còn theo cuộc điều tra lao động của chính phủ, khu vực kinh tế phi chính thức chiếm 75,6% tổng lao động của Myanmar.

Vào 24/6/2015, Ủy ban về tiền lương Quốc gia đã thông báo áp dụng mức lương tối thiểu tại Myanmar là 3.600 kyat (2,80 đô la)/ngày - có hiệu lực từ ngày 01/9/2015. Mức lương tối thiểu quy định được trả cho người lao động trong 8 giờ làm việc thông thường trong tất cả các ngành và lĩnh vực và áp dụng cho tất cả người lao động trừ những người có kinh doanh với ít hơn 15 nhân viên. Mặc dù mức lương tối thiểu đã được quy định và thực hiện rộng rãi, nhưng mức lương làm thêm giờ vẫn còn chưa rõ ràng. Mức bồi thường lao động ở Myanmar vẫn thấp hơn một số nước láng giềng Đông Nam Á và không có quy định cụ thể.

QUAN HỆ THƯƠNG MẠI – ĐẦU TƯ GIỮA VIỆT NAM – MYANMAR

QUAN HỆ ĐẦU TƯ THƯƠNG MẠI VIỆT NAM - MYANMAR

Khai mạc Ho Chi Minh City Expo 2017 tại Yangon - Myanmar do ITPC tổ chức

Việt Nam – Myanmar đã thiết lập quan hệ ngoại giao hơn 40 năm qua và không ngừng phát triển. Trong những năm qua, quan hệ kinh tế, thương mại, đầu tư giữa Việt Nam và Myanmar có chiều hướng tăng. Việt Nam đã vươn lên trở thành đối tác thương mại lớn thứ 9 và là nhà đầu tư nước ngoài lớn thứ 7 của Myanmar. Tính đến đầu năm 2017, Việt Nam có 59 dự án đầu tư vào Myanmar với vốn đăng ký 1,42 tỷ USD, với sự có mặt của nhiều doanh nghiệp, tổng công ty lớn như FPT, BIDV, VIETTEL... Hai nước có thêm những đường bay trực tiếp, tạo thuận lợi cho giao thương, du lịch giữa hai nước.

Theo Đại sứ Luận Thủy Dương, Myanmar là một trong những nước có quan hệ hữu nghị sớm nhất với Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Năm 1947, Việt Nam đặt cơ quan liên lạc đầu tiên tại Yangon. Năm 1948, hai bên nhất trí nâng cấp cơ quan liên lạc thành Văn phòng Thông tin tuyên truyền và đến 1957, nâng cấp thành Tổng lãnh sự quán. Ngày 28/5/1975, hai nước chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao và đặt Đại sứ quán tại hai nước.

Trên cơ sở mối quan hệ song phương ngày càng tốt đẹp giữa hai nước, cũng như những bước phát triển mới ở khu vực và thế giới, Việt Nam và Myanmar còn rất nhiều tiềm năng hợp tác. Hai quốc gia đã nhất trí thiết lập khuôn khổ quan hệ "Đối tác Hợp tác Toàn diện" Việt

Nam - Myanmar. Trong lĩnh vực hợp tác kinh tế, Việt Nam và Myanmar phát huy mạnh mẽ đà phát triển hiện nay; tích cực hỗ trợ nhau tổ chức rộng rãi các hoạt động xúc tiến thương mại và đầu tư, tạo thuận lợi cho thương mại và đầu tư nhằm tăng giá trị thương mại, chú trọng hợp tác trên các lĩnh vực mang tính cầu nối, mở đường như ngân hàng, tài chính, hàng không, viễn thông, các lĩnh vực thế mạnh có yếu tố bổ sung cho nhau như: Khoáng sản; nông, lâm nghiệp; thủy sản; du lịch; hàng tiêu dùng. Tăng cường giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm về quản lý kinh tế, đổi mới thể chế và cải cách cơ cấu ở cả ba cấp độ: Chính quyền, học giả và doanh nghiệp.

Thời gian gần đây, Myanmar đã cấp phép đầu tư cho nhiều doanh nghiệp Việt Nam. Việt Nam nằm trong số 10 nhà đầu tư nước ngoài hàng đầu tại Myanmar, với gần 80 doanh nghiệp đổ vào đầu tư với trị giá 1 tỷ USD ở quốc gia này.

Về lĩnh vực ngân hàng – tài chính: ngân hàng TMCP Đầu tư và phát triển VN (BIDV) vào tháng 3/2016 chính thức mở chi nhánh tại Myanmar sau 6 năm tìm hiểu. Kiềm vai trò Chủ tịch Hiệp hội Các nhà đầu tư Việt ở Myanmar, BIDV góp phần quan trọng trong việc tăng tổng giá trị đầu tư của VN tại Myanmar lên 28 lần trong giai đoạn 2010 - 2015, đưa VN vào top 10 các nhà đầu tư hàng đầu tại nước này.

Về lĩnh vực viễn thông: ngày 14/1/2017, tại thành phố Yangon (Myanmar), Viettel đã chính thức nhận giấy phép qua liên doanh Myanmar National Tele & Communications Co.,Ltd - liên doanh giữa Tổng Công ty Cổ phần Đầu tư Quốc tế Viettel (Viettel Global) cùng Myanmar National Telecom Holding Public Limited (MNTH) và Star High Public Company Limited (Star High). Giấy phép dịch vụ viễn thông cơ bản đã được Bộ Giao thông và Truyền thông Myanmar cấp cho liên doanh với thời hạn 15 năm.

Về lĩnh vực khai khoáng: tháng 4/2010, Công ty cổ phần Cung ứng nhân lực quốc tế và Thương mại Sông Đà (SIMCO) với dự án mỏ đá cẩm thạch trắng tại Nay Pu Taung sau khi đi vào hoạt động đã và đang thu được những kết quả khả quan. Ngoài ra, dự án thăm dò, khai thác dầu khí có vốn đầu tư 136 triệu USD của Tổng công ty thăm dò khai thác Dầu khí (PVEP) cũng đã cho kết quả khả quan.

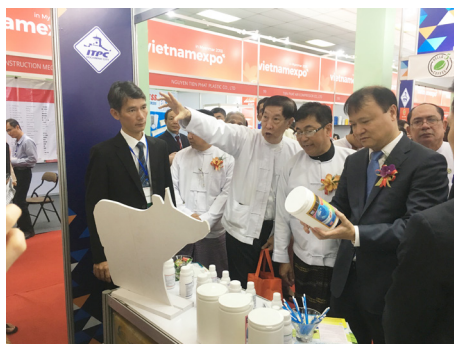
Về lĩnh vực bất động sản: Dự án khu phức hợp trung tâm thương mại, khách sạn, căn hộ cho thuê cao cấp của Công ty CP Tập đoàn Hoàng Anh Gia Lai (HAGL) trên diện tích 8 ha tại Yangon; tổng mức đầu tư dự kiến khoảng 300 triệu USD. Thực hiện theo hình thức BOT thời gian 60 năm.

Theo báo cáo của hiệp hội các nhà đầu tư Việt Nam vào Myanmar, các dự án của các doanh nghiệp Việt Nam bước đầu đã đạt những kết quả tích cực với việc ký kết và trao giấy phép trong các lĩnh vực nông nghiệp, dược phẩm, bất động sản, khai khoáng.

Về lĩnh vực nông nghiệp: Liên doanh trong lĩnh vực sản xuất giống và kinh doanh nông nghiệp của công ty Viettranimex với đối tác là Công ty Sann Shwe Li Co .Ltd. Tổng mức đầu tư dự kiến 15 triệu USD, triển khai trên diện tích 10.000 ha tại Nay Pyi Taw. Hiện Viettranimex đang trồng trình diễn 12 giống lúa tại trang trại của Tổng thống và

Công ty Sann Shwe li. Ruộng lúa thử nghiệm phát triển rất tốt, gây được tiếng vang lớn trong Chính phủ Myanmar và được BẠN đánh giá rất cao.

Liên doanh đầu tư khu phức hợp dịch vụ nông nghiệp giữa Vinacapital, Công ty CP Bảo vệ Thực vật An Giang và Công ty Green Asia của Myanmar bao gồm trồng, cung cấp lúa giống, phân bón, thuốc trừ sâu, nhà máy xay sát lúa gạo (công suất có thể mở rộng đến 250 ,000 tấn), sản xuất bao bì, mì gói, sản xuất nông sản xuất khẩu... tại huyện East-Dagon, Yangon. Tổng mức đầu tư dự kiến 55 triệu USD được chia làm 3 giai đoạn; Giai đoạn I dự kiến 15 triệu USD bao gồm nhà máy xay sát gạo (công suất 100.000 tấn/năm) và hệ thống kho chứa, nhà máy sản xuất bao bì, mì gói và trang trại sản xuất lúa giống.

Cụm gian hàng TPHCM tham gia Vietnamexpo 2018 tại Myanmar

Về lĩnh vực sản xuất dược phẩm: Dự án liên doanh sản xuất dược phẩm giữa Tập đoàn ASV Pharma Corporation và Công ty Myanmar Entrepreneur Investment Group với tổng mức đầu tư ước tính 20 triệu USD tại Yangon, sản xuất các loại thuốc kháng sinh, thuốc tiêm và dịch truyền.

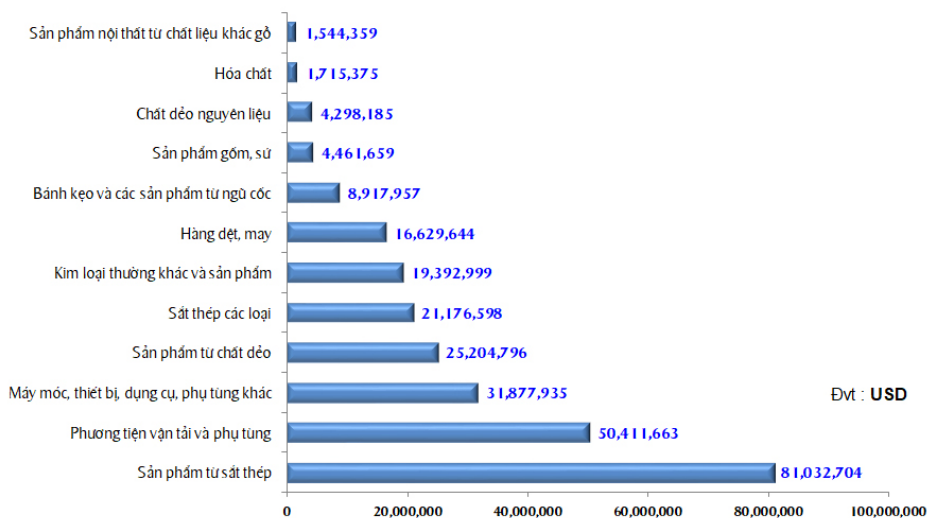
Bên cạnh những dự án đã ký kết liên doanh được cấp phép, một số những dự án khác của các doanh nghiệp Việt Nam dự kiến cũng sẽ đạt được liên doanh và cấp phép trong thời gian tới với sự ủng hộ, hỗ trợ từ Chính phủ Myanmar như dự án khai thác đá

marble của Simco Sông Đà, sản xuất mía đường, trồng và chế biến bông, nhà máy sản xuất bia, nước giải khát, nhà máy sản xuất xi măng; sản xuất thiết bị nội thất..

Myanmar có thiện chí, dành tình cảm chân thành và mong muốn thúc đẩy mạnh mẽ hợp tác kinh tế giữa Myanmar và Việt Nam đặc biệt trong lĩnh vực nông nghiệp. Các doanh nghiệp và các nhà đầu tư Việt Nam cũng cần kiên trì bền bỉ trong việc thăm dò khảo sát và tăng cường hiểu biết, nắm vững, cập nhật sự thay đổi về cơ chế, chính sách và luật pháp Myanmar để chủ động trong quá trình đàm phán và hợp tác theo nguyên tắc an toàn, bền vững hai bên cùng có lợi với sự chân thành và thiện chí.

Theo số liệu thống kê hải quan trong những năm gần đây, quan hệ thương mại hàng hóa giữa Việt Nam và Myanmar ngày càng đạt được sự phát triển khả quan. Tốc độ buôn bán hai chiều đạt mức tăng trưởng bình quân khoảng 27,3%/năm ghi nhận trong giai đoạn 2010-2016 và đạt mức tăng 50,9% trong năm 2017.

Nhóm hàng Việt Nam xuất sang Myanmar (8 tháng năm 2018)

Cụ thể trong năm 2010, tổng kim ngạch hàng hóa xuất nhập khẩu giữa Việt Nam - Myanmar chỉ đạt 152 triệu USD thì đến năm 2016 con số này là 549 triệu USD, tăng 3,6 lần so với năm 2010. Bước sang năm 2017, thương mại hàng hóa giữa Việt Nam - Myanmar đạt kỷ lục mới 828 triệu USD, tăng 50,9% tương ứng tăng 280 triệu USD so với một năm trước đó.

Sang năm 2018, cụ thể là 8 tháng đầu năm 2018, kim ngạch thương mại hai chiều giữa Việt Nam và Myanmar đạt 595,54 triệu USD, trong đó xuất khẩu đạt 497,2 triệu

USD và nhập khẩu 98,2 triệu USD. Như vậy, Việt Nam đã xuất siêu 399 triệu USD sang Myanmar trong 8 tháng 2018. Với 497,2 triệu USD thu về từ thị trường Myanmar trong 8 tháng 2018, so với cùng kỳ năm 2017 tốc độ xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường này đã tăng 22,5%, nếu tính riêng tháng 8/2018 đạt 71,5 triệu USD, tăng 23% so với tháng 7/2018 và tăng 29,67% so với tháng 8/2017.

Những mặt hàng chủ lực mà Việt Nam xuất khẩu sang Myanmar gồm sản phẩm từ sắt thép, thép các loại, phương tiện vận tải và phụ tùng máy móc, thiết bị dụng cụ phụ tùng. Việt Nam nhập khẩu từ Myanmar cao su nguyên liệu, gỗ và lâm sản, nông sản, thủy sản.

Hội chợ triển lãm Thương mại - Dịch vụ - Du lịch Việt Nam - Myanmar 2017 (Ho Chi Minh City Expo 2017) do ITPC tổ chức

Các Hiệp định, thỏa thuận về kinh tế đã ký kết:

- Hiệp định Thành lập UBHH về Hợp tác song phương giữa hai nước (5/1994)
- Hiệp định Thương mại (5/1994)
- Hiệp định Hợp tác Du lịch (5/1994)
- Hiệp định Tránh đánh thuế hai lần (5/2000)
- Hiệp định Khuyến khích và Bảo hộ đầu tư (5/2000)
- Hiệp định hợp tác Văn hóa (5/2000)
- MOU về Chương trình Hợp tác 6 năm (1994-2000) giữa hai Bộ Nông nghiệp (8/1994)
- MOU về Hợp tác Phòng chống ma túy (3/1995)

- MOU về Hợp tác trong lĩnh vực Lâm nghiệp (3/1995)
- MOU về Hợp tác giữa UBNDT và Miền núi Việt Nam và Bộ Biên giới, Dân tộc và Phát triển Myanmar (7/2000)
- MOU thành lập Ủy ban Hợp tác chung về Thương mại (5/2002)
- MOU về Hợp tác giữa hai Phòng Thương mại và Công nghiệp (5/2002).
- MOU hợp tác giữa Bộ Công thương Việt Nam và Bộ Thương mại Myanmar (8/2017)
- Tuyên bố chung về quan hệ Đối tác Hợp tác Toàn diện giữa Việt Nam và Myanmar (8/2017).

QUAN HỆ SONG PHƯƠNG VIỆT NAM - MYANMAR

Myanmar và Việt Nam đã thiết lập quan hệ nhiều thập kỷ qua. Năm 1947, Việt Nam đã đặt cơ quan thường trú tại Yangon. Chính quyền và các đoàn thể Myanmar tích cực ủng hộ nhân dân Việt Nam trong cuộc đấu tranh chống thực dân Pháp giành độc lập, trong cuộc đấu tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược cũng như trong công cuộc xây dựng và bảo vệ tổ quốc hiện nay.

Quan hệ kinh tế - thương mại của Việt Nam và Myanmar có những bước phát triển tích cực. Trong giai đoạn 2001-2011, tăng trưởng thương mại hai chiều trung bình đạt trên 45%/năm.

Hai bên đã thiết lập Ủy ban Hỗn hợp về hợp tác kinh tế, văn hóa và khoa học-kỹ thuật (1994) và Tham khảo Chính trị thường niên giữa hai Bộ Ngoại giao (2005). Tại kỳ họp gần đây nhất (tháng 11/2010), hai bên đã bàn nhiều biện pháp cụ thể nhằm thúc đẩy hợp tác về nông-lâm-nghiệp, thủy sản, giao thông-vận tải, năng lượng, thông tin, y tế, văn hóa, giáo dục, thể thao, du lịch và khoa học công nghệ. Hai bên cũng đã thành lập Ủy ban thương mại chung để thúc đẩy thương mại song phương, tổ chức Hội chợ thương mại hàng năm để giới thiệu sản phẩm và thu hút các doanh nghiệp đầu tư.

Các hiệp định, thỏa thuận về kinh tế Myanmar đã ký kết với Việt Nam gồm Hiệp định vận chuyển hàng không dân dụng (8/1977), Hiệp định thành lập Ủy ban Hỗn hợp về Hợp tác song phương giữa hai nước (5/1994), Hiệp định thương mại (5/1994), Hiệp định Hợp tác Du lịch (5/1994), Hiệp định Vận chuyển hàng không (10/1995), Thỏa thuận hợp tác giữa Ban Tôn giáo Chính phủ Việt Nam và Bộ Tôn giáo Liên bang Myanmar (12/2009), Tuyên bố chung về hợp tác trong 12 lĩnh vực ưu tiên (nông nghiệp, cây công nghiệp, thủy sản, ngân hàng-tài chính, hàng không, viễn thông, dầu khí, khoáng sản, sản xuất thiết bị điện, sản xuất lắp ráp ô tô, xây dựng, hợp tác thương mại và đầu tư) (4/2010).

Ngoài ra, vào ngày 20/12/2011, Myanmar và Việt Nam đã tham gia ký kết các biên bản ghi nhớ và tuyên bố chung của Hội nghị “Hướng tới một thập kỷ mới về quan hệ đối tác phát triển chiến lược Tiểu vùng Mekong mở rộng” với sự tham dự của lãnh đạo 6 nước Tiểu vùng Mekong mở rộng (GMS) là Campuchia, Lào, Myanmar, Thái Lan, Trung Quốc và Việt Nam.

Hợp tác kinh tế GMS có mục tiêu thúc đẩy hội nhập, tăng cường phát triển cơ sở hạ tầng, nâng cao trí thức nguồn nhân lực, tạo thuận lợi cho công tác vận chuyển hàng hóa và hành khách quan biên giới, phát triển thương mại năng lượng... Việt Nam là một thành viên tích cực của Hợp tác kinh tế GMS và cũng đã được thụ hưởng nhiều từ sáng kiến hợp tác này. Việt Nam luôn coi trọng và tích cực tham gia cơ chế Hợp tác Tiểu vùng Mekong mở rộng (GMS) thông qua các sáng kiến, đóng góp cụ thể trong tất cả các Chương trình hợp tác GMS, từ giao thông vận tải, năng lượng, môi trường, nông nghiệp, du lịch cho tới phát triển nguồn nhân lực.

Ngoài các quan hệ hợp tác song phương, Việt Nam và Myanmar còn cùng tham gia quan hệ hợp tác trong ASEAN, Chiến lược phát triển kinh tế 3 dòng sông (ACMECS)

Nhân chuyến thăm cấp nhà nước Cộng hòa Liên bang Myanmar của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từ ngày 24-26/8/2017, hai bên đã ký Tuyên bố chung về quan hệ Đối tác Hợp tác Toàn diện giữa Việt Nam và Myanmar.

Với 41 năm thiết lập quan hệ ngoại giao, quan hệ hữu nghị truyền thống Việt Nam - Myanmar có một bề dày lịch sử đáng trân trọng. Mỗi quan hệ đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh và Tướng AungSan đặt nền móng và vun đắp. Myanmar là một trong những quốc gia đầu tiên ở Đông Nam Á thiết lập quan hệ ngoại giao và nhiệt tình ủng hộ Việt Nam trong sự nghiệp kháng chiến chống giặc ngoại xâm và giải phóng đất nước trước đây. Sự giúp đỡ quý báu này nhân dân Việt Nam luôn ghi nhớ.

Hai nước đã xác định và duy trì 12 lĩnh vực hợp tác ưu tiên. Việt Nam là đối tác thương mại đầu tư lớn thứ 10 của Myanmar. Tính đến tháng 7/2017, kim ngạch thương mại hai chiều đạt 299 triệu USD; Việt Nam có 47 dự án đầu tư tại Myanmar; Hiệp hội doanh nghiệp Việt Nam đầu tư sang Myanmar được thành lập và hoạt động rất tích cực. Hợp tác trên các lĩnh vực khác như nông nghiệp, dầu khí, du lịch, viễn thông, văn hóa tiếp tục được củng cố, tăng cường.

Những năm qua, kinh tế Myanmar phát triển mạnh mẽ nhờ các chính sách cải cách về kinh tế, mở cửa một số lĩnh vực lớn như ngân hàng, hàng không, viễn thông, khuyến khích đầu tư nước ngoài. Myanmar đề ra chính sách phát triển kinh tế có nhiều điểm mới, trong đó quản lý tài chính công minh bạch, xây dựng luật lệ minh bạch trong chuyển giao đất nông nghiệp...

Những chính sách này có nhiều nét tương đồng với Việt Nam, đó là tích cực thực hiện các chính sách mở cửa và hội nhập quốc tế, có tiềm năng hợp tác lớn trên các lĩnh vực kinh tế, thương mại, đầu tư.

MỘT SỐ ĐỊA CHỈ CẦN THIẾT

➤ **Văn phòng đại diện Bộ Thương mại LB MYANMAR**

Địa chỉ: Directorate of Trade 228-240, Strand Road P.O.Box 1378; 11141 YANGON

Tel: (00951) 253025 / (00951) 253025

Fax: (00951) 280679

Email: com@mptmail.net.mm

Website: www.myanmarcotic.net

➤ **Đại sứ quán Việt Nam tại Myanmar**

Địa chỉ: Số 28-29 Đường Kyauk Kone, Quận Yankin, Thành phố Yangon

Điện thoại: (+95-1) 856 6076

Fax: (+95-1) 855 0220

Email: vnembmyr2012@gmail.com

Website: vnembassy-yangon.mofa.gov.vn

➤ **Thương vụ Việt Nam tại Myanmar**

Địa chỉ: Số 28-29 Đường Kyauk Kone, Quận Yankin, Thành phố Yangon

Điện thoại: +95 1511 305 (Ext.109)

Fax: +95 1514 897

Email: mm@moit.gov.vn;

➤ **Đại sứ quán Myanmar tại Việt Nam**

Địa chỉ: A3 Khu Ngoại giao, Vạn Phúc, Quận Ba Đình, Hà Nội

Điện thoại: (84 4) 8453369

Fax: (84 4) 8452404

➤ **Văn phòng Ủy ban đầu tư Myanmar – Cục đầu tư và quản lý công ty,
Bộ thương mại Myanmar**

Địa chỉ: Tòa nhà số 32, Nay Pyi Taw

Điện thoại: 95-67-406334,406139,406075

Fax: 95 – 67 -406333

Email: dica.nped@mptmail.net.mm

CẦU LẠC BỘ DOANH NGHIỆP XUẤT KHẨU TP.HCM (VEXA)

THÔNG TIN VEXA

Cầu lạc bộ Doanh nghiệp Xuất khẩu Tp.HCM gọi tắt là VEXA (Vietnam Exporters Association in Ho Chi Minh City) được thành lập vào ngày 16/11/2010, trực thuộc Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư Tp.HCM (ITPC) là cánh tay nối dài thực hiện công tác xúc tiến thương mại và đầu tư, đặc biệt là thúc đẩy xuất khẩu.

Đối tượng tham gia VEXA

- Các doanh nghiệp xuất khẩu, các doanh nghiệp xuất khẩu tiềm năng, các doanh nghiệp cung ứng dịch vụ xuất khẩu (ngân hàng, tài chính, dịch vụ xuất nhập khẩu, logistics...) hoạt động trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh thành trong cả nước.
- Các Hiệp hội ngành nghề, hợp tác xã ... doanh nghiệp FDI đăng ký tham gia dưới dạng hội viên liên kết.

CHÍNH SÁCH ƯU ĐÃI CHO THÀNH VIÊN VEXA

- Được đăng tin quảng bá giới thiệu doanh nghiệp thành viên VEXA
- Đăng thông tin doanh nghiệp thành viên và hoạt động VEXA trên website ITPC: www.itpc.gov.vn
- Được tham dự các buổi đối thoại giữa doanh nghiệp và chính quyền thành phố nhằm tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp trong hoạt động kinh doanh, xuất khẩu.
- Được kết nối với các ngân hàng, quỹ tín dụng, bảo hiểm, vận tải, logistic; giới thiệu thông tin các nguồn hỗ trợ về tài chính, nhân lực, chính sách, dịch vụ xuất khẩu cho doanh nghiệp thành viên.
- Ngoài ra còn một số chính sách ưu đãi khác dành cho thành viên như sau tham dự các: Hội chợ trong và ngoài nước; Hội thảo, hội nghị và kết nối trong nước; Hỗ trợ Tìm kiếm khách hàng, thị trường, thông tin; Huấn luyện – Đào tạo.

Cầu Lạc Bộ Doanh Nghiệp Xuất khẩu Thành phố Hồ Chí Minh (VEXA)

Địa chỉ: 92-96 Nguyễn Huệ, Quận 1, TP.HCM

Điện thoại: (028) 3910 4947; 0908 11 77 02 (Ngọc Linh)

Email: vexa@itpc.gov.vn; linhntn@itpc.gov.vn;

Website: www.itpc.gov.vn

Trung tâm Xúc tiến Thương mại và Đầu tư TP.HCM (Investment and Trade Promotion Centre – ITPC) là đơn vị trực thuộc Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh

ITPC có nhiệm vụ tham gia xây dựng và góp phần thực hiện kế hoạch, chương trình xúc tiến thương mại, đầu tư theo chỉ đạo của Ủy ban nhân dân thành phố, tham mưu cho Ủy ban nhân dân thành phố các chính sách hỗ trợ, khuyến khích xuất khẩu và đầu tư, triển khai các giải pháp, chương trình xúc tiến thương mại, thu thập thông tin và nghiên cứu về thị trường, cơ hội đầu tư và thông tin kinh tế.

- Thực hiện các dịch vụ bồi dưỡng nghiệp vụ, cung cấp các dịch vụ giúp doanh nghiệp nâng cao năng lực quản trị doanh nghiệp, tư vấn, hỗ trợ doanh nghiệp mở các văn phòng đại diện thương mại và đầu tư ở trong nước và nước ngoài, các phòng trưng bày, cửa hàng bán sản phẩm.
- Tổ chức hoặc hỗ trợ tổ chức các đoàn doanh nghiệp đi khảo sát thị trường, tham dự hội chợ, triển lãm, diễn đàn đầu tư trong nước và nước ngoài.
- Tổ chức đón tiếp, bố trí chương trình cho các doanh nghiệp, các tổ chức và cơ quan nước ngoài vào thành phố tìm hiểu môi trường đầu tư và thương mại
- Tổ chức hội thảo, hội nghị chuyên đề.
- Xây dựng phòng trưng bày giới thiệu sản phẩm xuất khẩu; tổ chức hoặc phối hợp tổ chức các hội chợ và triển lãm hàng xuất khẩu.
- Cung cấp hoặc giới thiệu cung cấp dịch vụ cho doanh nghiệp nước ngoài và trong nước: phòng hội nghị, văn phòng làm việc; dịch vụ thư ký, phiên dịch và chuyên viên nghiệp vụ; lập dự án đầu tư; tham quan; gỡ gỡ doanh nghiệp.
- Thu thập ý kiến của công đồng doanh nghiệp trong nước và nước ngoài về chủ trương, chính sách nhằm cải thiện môi trường kinh doanh và đầu tư của thành phố; giải quyết các khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp.
- Phát triển hợp tác quốc tế với các tổ chức xúc tiến thương mại và đầu tư trong và ngoài nước.
- Thu thập khảo sát thông tin và nghiên cứu thị trường trong nước và quốc tế. Cung cấp thông tin về cơ hội đầu tư và giao thương.
- Xây dựng cơ sở dữ liệu về tiềm năng của thành phố, hàng hóa, thị trường, xuất nhập khẩu và đầu tư. Phát hành bản tin, các ấn phẩm thương mại và đầu tư. Tổ chức thông tin về thương mại và đầu tư qua mạng.

TRUNG TÂM XÚC TIẾN THƯƠNG MẠI VÀ ĐẦU TƯ TP.HCM - ITPC

Địa chỉ: 51 Đinh Tiên Hoàng, Phường Đa Kao, Quận 1, Tp.HCM

92 Nguyễn Huệ, Phường Bến Nghé, Quận 1, Tp.HCM

ĐT: (028) 3823 6738 - 3910 1309

Fax: (028) 3824 2391

Email: itpc@itpc.gov.vn; info@itpc.gov.vn

Website: www.itpc.gov.vn

